

A TISZALÚCI ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
2024.

Összeállította: Herczeg Lajos
int. vez.

1. Bevezető

*„aki megért, s megértet,
egy népet megéltet.”*

Kányádi Sándor

A világ állandó tényezője maga a változás. Csak az tudja felkészíteni a jövő generációt az életre, aki maga is felkészült és képes a változtatásra, képes felszabadítani innovatív energiákat.

A világban – Európában, Magyarországon végbement változások döntően befolyásolják az oktatást is. A tudomány és a technika rohamos fejlődése az oktatásban is megköveteli a hatékonyabb működést. Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz.

A gazdaság, társadalom és környezet hármassága csakis a harmóniára való törekvés által tud fejlődni, s a fejlődés kulcsszereplői a mai iskolások. A kulcskompetenciák fejlesztése során meg kell tanuljanak a saját szemükkel látni. Ha azt akarjuk, hogy maga az élet fenntartható legyen, az ő nevelésük, tanításuk az új világszemlélet szerint kell történjen.

Nevelőtestületünk igyekszik lépést tartani a változásokkal. Iskolánk pedagógiai programja a törvényeknek megfelelően, a helyi igényeket, az iskola használóinak érdekeit figyelembe véve készült. Hisszük, hogy a minőség-elv alapján működő, és az iskolahasználók igényeit is képviselő, szakmai és erkölcsi felelősségére építő iskola keresett, elismert és időtálló lesz.

Stratégiáink középtávú célokat tartalmaznak, a program a célokhoz vezető utat vázolja fel. A program célkitűzéseinek megvalósítását az intézmény önértékelési programja hivatott szolgálni.

2. Nevelési program

2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai

2.1.1. A tantestületünk által közvetítendő alapvető értékek

Nevelési-oktatósi alapelveink

Iskolánk értékként kezeli az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonyságát és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóságát, hasznosságát. Alapvető céljának tekinti a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést, a hatékonyság egyik feltételeként pedig a modern, személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válását segítő szabályozást.

Tudás – élethossziglan tanulás:

- a tudatos, egész életen át tartó tanulás elfogadtatása, mint érték és mint önérték,
- önfejlesztés, belső igény az önművelésre,
- kreativitás, problémamegoldó képesség, alkalmazható tudás,
- versenyszellem, eredményesség,
- egyéni bánásmód,
- jól felkészült, önmagukat folyamatosan fejlesztő tanárok, mint példaképek,
- elhivatott pedagógusok,
- színvonalas oktatás,
- önálló tanulás technikájának átadása.

Humanizmus - tolerancia:

- empátia, más személyiségének elfogadása,
- egymásra figyelés,
- önkontroll, akarat és jellemformálás,
- tisztesség, bizalom, felelősség, becsületesség,
- jól működő kapcsolatok (szülők, diákok, tanárok között),
- a gyermeki személyiség tiszteletben tartása,
- családias légkör, nyitottság,
- identitástudat fejlesztése,

- eredményes vitakultúra.

Demokráciára nevelés:

- a közösségi életben (civil, lakóhelyi, szakmai, kulturális) való részvételre nevelés
- a társadalmi együttélés szabályainak elfogadtatása,
- szabályok közös betartására, erőszakmentességre, az emberi jogok értékeinek tiszteltetésére nevelés.

A fejlesztendő kompetenciák:

- a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége,
- az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége,
- a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége,
- felelősségvállalás, autonóm cselekvés, megbízhatóság,
- tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés.

A demokráciára nevelés megjelenik a nevelő-oktató munka minden területén, az iskola és az iskolai szervezetek működésében. A nevelés fő feladatai az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, de fejlesztésében aktívan részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség és az iskolai diákönkormányzat is. A demokráciára nevelés megjelenik az osztályfőnökök munkaköri leírásában és a diákönkormányzat feladatai között is.

Rend, fegyelem:

- a házirendben leírt, és mindannyiunk által elfogadott magatartásformák betartása az iskolai élet minden területén,
- munkára nevelés (rendszeresség, kitartás, pontosság, megbízhatóság).

Nemzeti identitás:

- anyanyelvünk értékeinek megőrzése, ápolása,
- a magyar nép történelmének ismerete, hagyományok kialakítása, ápolása,
- népi kultúránk, értékeink megőrzése és továbbadása,
- szép magyar beszéd fejlesztése.

Emberi élet és a környezet védelme:

- a testi-lelki egészség értéke (egészséges életmód, káros szenvedélyek elutasítása, egészséges táplálkozás, elsősegélynyújtás),
- az ökológiai szemlélet kialakítása, folyamatos alkalmazása,
- esztétikus környezet,

- sport, mozgás.

A nyitottság és a céltudatosság:

A versenyközpontú világunkban a vállalkozói kompetencia fejlesztéséhez gyakoroltatunk, támogatunk szükséges az alábbiakat:

- tervezés, szervezés, irányítás, vezetés és delegálás korosztályos szinten
- elemzés, tapasztalatok kikérdezése, értékelése a feladatok rutinjában
- kockázatfelmérés és-vállalás az új helyzetekben
- a kreativitás és az innováció a problémamegoldásokban
- egyéni és csapatformában egyaránt hajlandóság a munkára a feladatvégzés során
- a függetlenség a személyes és társadalmi életben, valamint a munkálkodásban egyaránt
- célok elérését segítő motiváció és elhatározottság

Pénzzel való helyes bánásmód kialakítása

A mai anyagi világban időszerű foglalkoznunk az érték fogalmával, ezen belül is az anyagi értékekkel.

- Fontos, hogy a gyermekek tisztában legyenek a család és az iskola jövedelemforrásaival, a pénz beosztásával és kezelésével, befektetési lehetőségeivel, a bevételek és kiadások ésszerű megtervezésével.
- Feladatunk a régi beidegződések - mint pl. "A gazdagok sznobok." vagy „Nem akarok gazdag lenni, mert azok boldogtalanok.” – aktualizálása, a gazdagság és a szegénység fogalmának tisztázása, a lehetőségek és igények harmóniájának kialakítása, megfelelő értékrend kialakítása az egyén és a közösség számára (lehetőségek növelése és nem az igények csökkentése).

2.1.2. Céljaink és kiemelt feladataink

Az iskolánkban folyó oktató és nevelő tevékenységben arra törekszünk, hogy a gyermek felnőttkorában olyan személyiséggé, emberré váljon:

- aki életigenlő, bizakodó, örülni tudó, konfliktusokat feloldani képes;
- aki alkotó és kritikus gondolkodású;
- akinek fontosak hazája és az európai kultúra erkölcsi értékei;
- aki saját és társai munkáját és eredményeit megbecsüli;
- aki a másik ember személyiségét elfogadni, tolerálni képes, együttműködésre, felelős

és önálló feladatvégzésre kész.

A kulcskompetenciák fejlesztésével segítjük diákjainkat a személyes boldogulásához, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A NAT előírásainak megfelelően kiemelt célunk, hogy diákjaink kompetensek legyenek az alábbi területeken, ezáltal feladatunk az, hogy megalapozzuk az alábbi kompetenciák fejlesztését:

Anyanyelvi kommunikáció

Idegen nyelvi kommunikáció

Matematikai kompetencia

Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén

Digitális kompetencia

A hatékony, önálló tanulás

Szociális és állampolgári kompetencia

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az EFOP-3.2.15.-VEKOP-17 és az EFOP-3.3.5. pályázatban megvalósult módszertani fejlesztéseket a következőképpen tesszük iskolánk pedagógiai programja részévé:

A pedagógiai programban az informális és nem formális tanulás módszertani megalapozás pedagógiai filozófiáját, módszertanát szükséges beépíteni és alkalmazni az intézmény által szervezett tanórán kívüli közösségi programok megvalósítása során.

- Fontosnak tartjuk a tanórán kívüli programok megvalósítása során az informális és nem formális tanulási módszertanok alkalmazását, a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítását, az élményalapú tanulás módszertani megalapozását, a tanulás közösségi élménnyé formálását, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nem formális módszertani kultúra megerősítését, a nyitott tanulási környezet biztosítását, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztését, valamint az ezt támogató szakmai környezet kialakítását.

Ezek az alábbi tevékenységek során valósulnak meg:

- projektnapok szervezése,
- témahetek szervezése,
- iskolai közösségi és hagyományőrző programok,

- **tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások, szakkörök.**

Alsó tagozatban **kiemelt céljaink és feladataink:**

- **A gondolkodás és az értelem fejlesztése** szeretetteljes bánásmóddal, a gyerek számára ez élmény és örömteli legyen.
- **Fokozatosan kell átvezetnünk** gyermekeinket a játékközpontú tevékenységből a tanulásközpontú tevékenységbe. Iskolaotthon beindítása 2010.

- **A legfontosabb az alapkészségek, az alapképességek biztonságos elsajátítása, fejlesztése** (olvasás, írás, számolás).

Az olvasás – írás tanítása, az anyag megfelelő elsajátítása **kreatív betűtanítási, szótagoló – hangoztató – elemző** módszerrel történik.

A matematika oktatása különböző tevékenységekre alapozva vezeti be az új fogalmakat, teszi könnyebbé a matematikai gondolkodásmód kialakítását.

- Különös figyelmet fordítunk a **tehetséggondozásra** és a **felzárkóztatásra**, differenciált munkával, külön foglalkozásokon az egyéni képességek fejlesztésére.
- Gyermekeink egészsége és **testi fejlődése** érdekében lehetőséget adunk a játék és sportolási vágyak megvalósítására, a szabadidő hasznos eltöltésére, önfejlesztésre.
- Az életkori jellemzők figyelembe vételével az ismeretek tapasztalati megalapozását, a felfedezés lehetőségét, a **kreativitás fejlesztését**, tanórákon és tanórákon kívüli foglalkozások keretében (drámajáték, furulya, néptánc és kézműves foglalkozások) valósítjuk meg,
- Ekkor alapozzuk meg ökoszemlélet rutinjait az érzelmi bevonódással és a jó példák által megerősítve.

Felső tagozatban **céljaink és feladataink:**

- Szervesen **folytatjuk** az első szakasz nevelő-oktató munkáját, **a készségek és képességek fejlesztését.**
- Ez a szakasz egységes rendszert alkot, de figyelembe kell vennünk, hogy a **10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz.** Az 5-6. évfolyamokon ezért az **integratív - képi gondolkodásra alapozó fejlesztés** folyik. A **7. évfolyamtól kezdve előtérbe kerül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás.**
- Figyelembe kell vennünk, hogy ebben a szakaszban különböző érdeklődésű, **eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializációs állapotú,**

kultúrájú gyermekeket kell együtt nevelnünk.

- Fel kell készítenünk őket érdeklődésük, képességük és tehetségük szerint a **továbbtanulásra, eredményes tanulásra.**

- Elő kell készítenünk őket a **társadalomban való majdani beilleszkedésre.**

-Továbbra is **fejlesztünk kell tanulóink önismeretét, együttműködési, együttérzési készségét, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját és akaratát.**

- Ebben a szakaszban tudatosítanunk kell a **közösség demokratikus működésének értékeit**, jellemzőit, tisztázni az egyéni és közérdek, a többség és a kisebbség fogalmát.

- Meg kell alapoznunk a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására, **a környezetük iránti felelősségre.**

- Az **alapműveltség továbbépítése** differenciálódó tantárgyi rendszerben történik, önálló tanulás és önművelés gyakoroltatásával.

- Továbbra is építünk tanulóink **kíváncsiságára** és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre.

- Törekszünk a **heurisztikus tanítási helyzetek** megteremtésére, ahol a szerzett ismeretek eljuttatják gyermekeinket a tudás öröméhez, s ezáltal megerősítik önbizalmukat. Tudományos szemlélet átadására törekszünk.

- Tudjuk, hogy a **test és a lélek harmonikus fejlesztését** a gyermek mozgásigényének kielégítésével, mozgáskultúrájának, mozgáskoordinációjának, ritmusérzékének és hallásának fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességeinek alapozásával, az egészséges életmód bemutatásával, az érzelmi intelligenciájának mélyítésével, az önismeretének alakításával, képességének fejlesztésével érhetjük el.

- Tudjuk, hogy ma már elengedhetetlen az egy vagy több idegen nyelv ismerete. A 3. osztálytól idegen nyelvet tanítunk.

- Nagy hangsúlyt fektetünk a **közös kulturális élmények** megteremtésére, színház, múzeum, hangverseny látogatás szervezésére, iskolai hagyományok megteremtésére, településünkön kialakult kulturális programokon való aktív részvételre.

- Nevelésünk úgy lesz teljes, ha kialakítjuk az **igényességet** a szűkebb és tágabb értelemben vett környezeti kultúrára, fejlesztjük az esztétikai érzéküket. Szeretnénk, ha felelősséget éreznének Földünkért (ökológiai szemlélet), saját és mások testi-lelki

egészségéért.

- Folyamatosan fejlesztjük a gyerekek kommunikációs képességét, mely az emberi kapcsolatok kialakításához nélkülözhetetlen.
- Ekkor alapozzuk meg a fenntarthatóság kérdésének elméleti hátterét, értelmi és érzelmi ráhatással és szerteágazó példák által megerősítve.

Napköziben kiemelt céljaink és feladataink

Lehetőségeinkhez mérten biztosítjuk a tanulók délutáni felügyeletét, a tanulást, színvonalas szabadidő eltöltést napközis foglalkozások keretein belül.

- Különös gondot fordítunk a tanulási idő védelmére. Biztosítjuk a nyugodt és eredményes tanuláshoz szükséges légkört, a szakszerű segítséget és a minőségi ellenőrzést.
- Igyekszünk minél több időt biztosítani mozgásra, sportolásra a szabad levegőn.
- Az egészséges étkezés biztosítására törekszünk.
- A játékos, kellemes elfoglaltságok biztosítása fontos számunkra, melyek fejlesztik a közösségi szellem, a másokkal való együttműködés képességét (klubfoglalkozások).

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek által széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, átadása, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók értelmi nevelése

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. Kompetencia alapú oktatás, és nem szakrendszerű órák tervezése.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása. Az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és

kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladat: Az érzelem helyes, kultúrált kinyilvánítása, a saját és egymás érzelmeinek észlelése, értése és azok tudatos koordinálására való nevelés.

A tanulók akarati nevelése

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása az iskolai és a település közéletében való részvételre.

A tanulók munkára nevelése

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók testi nevelése

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

A tanulók környezeti nevelése

Feladat: Az ökológiai szemlélet kialakítása, környezetünk értékeinek megóvása, ápolása. A környezetvédelem fontosságának tudatosítása (újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés).

2.3. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a

nevelők és a tanulók közötti, a tanulók egymás közötti közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: Az iskola egyes területeihez – tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységhez – kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, ezek tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé, hagyománnyá válásának kialakítása, ápolása.

2.4 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel, folyamatos figyelemmel kíséréssel összefüggő pedagógiai tevékenységek

- Szoros kapcsolat kialakítása a helyi óvodai intézménnyel, nevelési tanácsadóval, a gyermekjóléti szolgálattal.

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése. Kooperatív technikák, projektnapok alkalmazása, differenciálás.
- A napközi otthon.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- Pszichopedagógiai segítségnyújtás

2.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik

Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése. Differenciálás.

Felzárkóztató órák.

A tehetséggondozó foglalkozások.

Az iskolai sportkör.

A szakkörök.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális, stb.).

A szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

A továbbtanulás segítése.

Fejlesztőpedagógiai foglalkozások.

Kapcsolattartás az osztályban tanító pedagógussal, munkájával.

2.6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

a) A gyermekek védelme minden pedagógusnak hivatásával együttjáró kötelessége. Annak érdekében, hogy iskolánk tanulóiról átfogó képet kaphassunk, az intézményben dolgozó valamennyi tanár, tanító közreműködésére, együttműködésére van szükség. A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és –esetenként, ha a család is kéri - a családlátogatásoknak 'segítségével' lényegesen könnyebb a diákjaink fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, felderítése, megszüntetése. A problémák feltárásának az a célja, hogy a tanulóink helyzetét a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudjuk kezelni, ezzel megelőzve súlyosabbá válásukat.

b) A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst foglalkoztat. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik

különösen:

Felmérni és egyeztetni az osztályfőnökökkel a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket.

Családlátogatásokon részt venni a veszélyeztető okok feltárása érdekében.

Ha olyan veszélyeztető tényezővel találkozik, amely az iskola keretei között nem megoldható, értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot (amennyiben gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb, pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező merülne fel).

Igazolatlan mulasztás esetén kapcsolatot keres a gyermek szüleivel.

Közreműködik a tankönyvsegély elosztásában, és az ingyenes étkezés megállapításában.

Az osztályfőnökök segítségével felméri az egyéb igényeket, a tanulókat és a szülőket tájékoztatja azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.

Segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét.

A tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi.

c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok **megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.**

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához, pedagógiai eszközökkel ellensúlyozni kell a káros hatásokat,
- elemezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek, szükség esetén intézkedést kell kezdeményezni a gyermek érdekében.

d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik:

családsegítő szolgálattal,

polgármesteri hivatallal,
orvossal, védőnővel,
továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal.

e) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

felzárkóztató foglalkozások,
tehetséggondozó foglalkozások,
differentiált oktatás és képességfejlesztés,
egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
az iskolai étkezési lehetőségek,
az egészségügyi szűrővizsgálatok,
a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
a tanulók szociális helyzetének javítása,
a szülőkkel való együttműködés
tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
fejlesztőpedagógusi munka.
Felvilágosító és megelőző tevékenység polgárőrséggel együtt.

2.7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

Iskolánk alapfeladata azon gyermekek segítése és támogatása is, akik valamiféle nehézséggel küzdenek. Ezek a nehézségek lehetnek tanulási, beilleszkedési stb. nehézségek, melyeket a pedagógusaink folyamatosan figyelemmel kísérnek, így a felmerülő problémákat azonnal kezelni tudják.

Különös figyelmet kell fordítani az intézménynek a gyermekek fejlődését veszélyeztető okok feltárására és annak követéses fejlesztésére.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk **együttműködik** a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,

- gyermekjóléti szolgálattal,
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatallal,
- egyéb pedagógiai szakszolgálat intézményeivel (Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság).

Elsődlegességet élvez a gyermekek tanulási nehézségeinek megfigyelése, mivel ezeket a problémákat iskolán belül oldhatjuk meg.

Ezekhez szükséges:

- hogy minden tanév elején - októberig - a fejlesztőpedagógus, a logopédus felmérje a tanulókat,
- az első osztályokban ez a kezdeti megfigyelési időszak 6 hét, **(DIFER vizsgálat)**
- az osztályfőnököknek és szaktanároknak kötelességük jelezni a fejlesztő csoportnak az elsődlegesen észlelt problémákat és ennek megfelelően szervezni az óráit,
- az óraszervezés a differenciálásnak feleljen meg változatos módszerekkel,
- a speciális nevelési igényű gyermekek számára az adott tantárgyból a pedagógusok egyéni fejlesztési terveket /negyedéves/ készítenek a gyógypedagógus segítségével,
- a pedagógusok a fejlesztő csoporttal közösen kötelesek a fejlesztést követni, szükség esetén a méréseket elvégezni és a szülőket erről tájékoztatni.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását:

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek) a tanórákon kívül,
- fejlesztő és logopédiai foglalkozások,
- mozgáskoordinációt fejlesztő tréningek.

2.8. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése

A sajátos nevelési igényű tanulókat a tanulási képességeket vizsgáló bizottság javaslata alapján szegregált vagy integrált fogmában neveljük-oktatjuk.

2.8.1. Az értelmi fogyatékos tanulók speciális képzésére vonatkozó általános célkitűzések:

- Az általános műveltség megalapozása az életkor, a tanulási akadályoztatás, a fejlettség figyelembevételével.
- A tanulók szociális képességének, viselkedésének, magatartásának formálása.
- Az alapvető tanulási képességek fejlesztése az ismeretek megszerzése, továbbtanulás érdekében.
- Az önmaga és társai másságának elfogadása, felismerése. Kompenzáló technikák, korrigáló gyakorlatok elsajátítása.
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése hosszabb időkeretek biztosításával.
- A testi és lelki egészség megóvása.

2.8.2. Nevelési-oktatási és képzési célok életkori szakaszokhoz rendelve

a, Kisiskoláskor

- Az iskolai élet, a társas kapcsolatok szokásrendjének pontos elsajátítása.
- A feladat- és szabálytudat erősítése.
- Az érdeklődés, az aktivitás, a tevékenység iránti igény felkeltése, ébrentartása.
- A saját fejlődési ütem és fejlesztési korlát elfogadása, önismeret alapozása.
- A közösségi tudat erősítése, az érzelmi élet gazdagítása.
- Az alapvető kulturtechnikák elsajátítása, a kommunikáció fejlesztése.
- A kulturális, a szociális háttérből adódó hátrányok csökkentése, felzárkóztatás.

b, Serdülőkor

- Az önismeret erősítése, reális kép kialakítása önmagáról, lehetőségeiről, korlátairól.
- A megnyilatkozás, a véleménynyilvánítás elsajátítása.
- Ismeretszerzés a továbbtanulási lehetőségekről, a pályaválasztásról.
- Felkészítés a társadalmi szerepekre, a magánélet szerepeire, a konfliktusmentes kapcsolatépítésre, szocializációra.
- Az önálló tanulás elsajátítása, a megismerés módszerinek, műveleteinek gyakorlott alkalmazása.
- Egészségmegőrző, környezetóvó, attitűd kialakítása.
- A személyiség érzelmi, akarati oldalának stabilizálása.

A kulturális, szociális hátrányok folyamatos leküzdése, visszavezetés a nem fogyatékos fiatalok korcsoportjaiba, a befogadás, az elfogadás erősítése a szülőkkel, a családokkal közösen.

A célok teljesítésének konkrét formái a helyi tantervben, a tantárgyak tanterveiben és értékelési egységeiben jelennek meg évfolyamokra lebontott formában.

2.8.3. A tanulási képességek fejlesztésnek célja és feladata a habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásokon

Első pedagógiai szakasz:

Az első pedagógiai szakaszban (1-4. évfolyam) a habilitáció, rehabilitáció kiemelt célja a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése az észlelés-képalkotás folyamatainak keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása, fejlesztése, a beszéd formai és tartalmi oldalának megerősítése.

Gondolkodási képességek fejlesztése

Fejlesztési feladat a pontos érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása;

- összehasonlítás: tárgyak, tárgyképek tulajdonság szerinti összehasonlítása (szín, alakforma, nagyság, mozgás, mennyiség) a feltárt lényeges tulajdonság alapján a hasonló és megkülönböztető jegyek, többszemponú összehasonlítása stb.;
- differenciálás: tárgyak, a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és a mennyiség alapján, rendezés pl. nagyság, szín, színárnyalat, mozgás szerint.

gondolkodási funkciók fejlesztése nem nélkülözheti az emlékezet, a figyelem, a koncentráció folyamatos fejlesztését. Az emlékezet személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, szekvenciák megjegyzése, cselekedetekre, cselekvésre, történésre visszaemlékezés, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése stb.

Figyelem: egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvés elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás vagy cselekvés végrehajtása egymásután, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés, próbálgatás, önellenőrzés.

A motoros képességek fejlesztése

A motoros képességek fejlesztésének célja és feladata a testvázlat kiépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző testhelyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése stb.

Finommozgás fejlesztése, vizuomotoros koordináció kialakítása; nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok, ügyességi gyakorlatok stb.

Mozgáskivitelezés – tempó, erősség, ritmus szerint.

Tér- és időbeli tájékozódási képesség alakítása

Térbeli hely és helyzet felismerése, megnevezése – fent-lent, elől-hátul-középen stb.

Térbeli helyzetek megfogalmazása – relációs szókincs fejlesztése.

Kommunikációs képességek fejlesztése:

A beszédindíték, a beszédkedv fokozása, ösztönzés a kommunikációra. A beszéd technikai részének fejlesztése beszédmintával, gyakorlatokkal, mint: a tagolt beszéd, a helyes légzés, a toldalékok pontos, tiszta ejtése, a szünettartás.

A fonetikus hallás fejlesztése a beszédhelyzethez alkalmazkodó hangerő, hanglejtés, beszédtempó és ritmus megtanításával, gyakorlásával.

A szókincs gyarapítása, aktivizálása. A tanult ismeretkörhöz kapcsolódó szógyűjtés, a kifejezések, a fogalmak beépítése a tanuló aktív szókincsébe.

Az olvasás-írás tanulásában mutatkozó fejlődési lemaradások, nehézségek leküzdésének feladatai: az olvasás irányításának gyakorlása, sortartás, sorváltás, magánhangzók differenciálása (időtartam, ajakállás, artikulációs mozgás szerint), mássalhangzók megkülönböztetése (zöngés, zöngétlen, betűfelismerési gyakorlatok, hanganalízis, összeolvasási gyakorlatok stb.).

Írásmozgás fejlesztése: a ceruzafogás, görcsös, szaggatott, lassú, írásmozgás korrekciója, írásmozgások egymásutánjai, mozdulatok gyakorlása, a fonetikus írás hibái, a hangok, a betűk közötti asszociáció megerősítése stb.

Szociális képességek fejlesztése:

Pontos diagnózis kialakítása a viselkedés elemzése nyomán. Megfelelő kötődések, viszonyulások kialakítása, szabályok felismerése, értelmezése, betartása.

Második pedagógiai szakasz:

A második pedagógiai szakaszban (5-8. évfolyam) az első pedagógiai szakaszban felsorolt korrekciós területek és feladatok ismétlődnek, de tartalomban, mennyiségben követik a tanulók életkori sajátosságait, a tanulók fejlettségét, az elvárható tudást.

A felsoroltakon túl a rehabilitáció, a rehabilitáció kiemelt területe és feladata: a gondolkodási képességek, tanulási képességek, kommunikációs képességek fejlesztése.

Gondolkodási képességek fejlesztése:

Feladat: az újonnan szerzett és a már meglévő ismeretek közötti kapcsolat kialakítása, a lényeges – megegyező és eltérő – jegyek kiemelése, összehasonlítások, eltérések, különbségek megfogalmazása, differenciálása, a relációkban való gondolkodás.

A verbális szint megerősítése, gyakorlása feladatokon, műveleteken, feladat- és műveletrendszerben.

Tanulási képességek fejlesztése:

Feladat: a szándékos tanulás, az önálló, a meghatározott célra irányuló tanulás kialakítása, önálló tanulási módszerek, technikák gyakorlása, az önellenőrzés formái, a koncentráció a tanulás idején – zavaró ingerek kiszűrése, a kudarc, a nehézség leküzdése, újrakezdés, próbálgatás, ismétlés stb.

Kommunikációs képességek fejlesztése:

Feladat: az összefüggő beszéd megerősítése, javítása sokféle kommunikációs helyzetben, valóságos nyelvi készségek kialakítása, konkrét tanulási folyamatban, a nyelvi megnyilatkozások tartalmi-formai alakítása, szövegalkotás szóban, írásban, grammatikai gyakorlatok, a helyesírási hibák elemzése, okfeltárás.

A társadalmi beilleszkedés érdekében elsődleges feladat a társas kapcsolatok fejlesztése, a konfliktus kerülő, a feloldó magatartás erősítése, felkészítés a családi szerepekre, az önálló életvezetésre. A szabályok, normák elfogadása is hozzátartozik a korrektív célú fejlesztéshez.

2.8.4. Tanórai tevékenység

A gyógypedagógiai osztályba a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján kerülnek tanulóink. Az összevont osztály létszámtól függően, a KT előírásainak megfelelően szervezzük.

Az összevont osztályok helyi tanterveinek – a kerettantervi rendelet (28/2000./IX.21./OM.3.§.6. bek.) szerint – az összevont (közvetlen és önálló) és közös (közös-közvetlen) órák arányait meghatározva kell tartalmazniuk a foglalkozásokat.

Az egyes órátípusok arányait az összevont tanulócsoportban együtt tanított évfolyamok száma fordított arányban befolyásolja. A két évfolyamból összevont tanulócsoport közvetlen és önálló óráinak mennyisége 50-50%, míg a három évfolyamból összevont osztálynál ez az arány 30-70% az önálló foglalkozások javára.

Az óraterveken az önálló órákat „ö”, a közvetlen órákat „k” betűvel jelöltük, a közös – közvetlen órákat vastag kerettel emeltük ki.

2.8.5. A pszichés funkciójában sérült gyermekek programja

a, A pszichés funkciójában sérült gyermek fejlesztésének alapvető célja:

- A gyermek személyiségfejlődésének elérése olyan módon, hogy minél boldogabb, egészségesebb és erkölcsösebb emberekké válhassanak.
- Pozitív énkép kialakítása.
- A tanulói képességeket meghatározó pszichikus funkciók célzott fejlesztése. Tanulási zavarok prevenciója.
- A részképességszavarok megszüntetése vagy csökkentése, a figyelem-, viselkedés-, és tanulási zavarok megszüntetése.
- Korrekció, kompenzáció.
- A gyerekek ismereteinek bővítése, iskolai előmenetelük biztosítása.
- Hátránycsökkentés (a tanulási folyamatban tartós és súlyos sérültség)
- Esélyegyenlőség biztosítása.

Feladat:

- Részképesség-zavarok felismerése, szűrése.
- Oki hátteret feltáró diagnosztika.
- Komplex, egyénre szabott fejlesztő program.

b, Pszichés fejlődési zavar miatt a tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei:

- A részképességzavar tüneteit mutató tanulók a különleges gondozási igényeinek kielégítése gyógypedagógus közreműködését igényli.
- A tanulók egyéni terápia terv alapján kapnak segítséget.
- Kialakulatlan részképesség esetén az iskolai oktatásban érvényesíteni szükséges a méltányos számonkérési, értékelési, felmentési lehetőségeket.
- A rehabilitációs időkeretek rugalmasságát fenn kell tartani.
- A részképességzavar tüneteit mutató tanulók oktatásának preferált formája a hagyományos integrált oktatás.

c, Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai:

A tanulók iskolai fejlesztésének szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. A NAT követelményeinek 2003. évi módosítása megengedi a követelmények időben elnyújtott teljesítését. (a felzárkózás végső határaként az általános iskola 4. osztályát jelölve meg.)

A fejlesztés alkalmazott formái:

Prevenciónak tekinthető a szenzitív periódusban alkalmazott támasznyújtás, az éppen fejlődő pszichés funkciók fejlesztése, feladattudat kialakítása.

A korrekció a fejlődési ívben bekövetkezett megakadás, lemaradás rendezésére irányuló beavatkozás.

A fejlesztés területei:

- Mozgásfejlesztés: - nagymozgások
 - finommozgások
- Testséma fejlesztés – téri tájékozódás
- Percepciófejlesztés: - vizuális
 - auditív
 - taktilis
 - kinesztetikus
- Verbális fejlesztés
- Személyiségfejlesztés

d, A fejlesztés kiemelt feladatai:

Diszlexia, diszgráfia esetén:

- pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégeztetése,
- testséma biztonságának kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása hangoztató-elemző vagy diszlexia prevenciós módszerrel,
- az olvasás, írás készség folyamatos gondozása, fejlesztése,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy vonatkozásában,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az értékelés, minősítés legyen méltányos,
- segítő környezet folyamatosan álljon a tanuló rendelkezésére,

Olvasásgyengesség esetén:

A korrekció folyamata tartalmazza azokat a feladatsorokat, amelyek a vizuális, akusztikus és motoros funkciókat támogatják.

Diszkalkúlia esetén:

- testséma kialakítása,
- téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, matematika nyelv tudatosítása,
- szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása és bővítése,
- az érzékelés-észlelés, figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi vizuális megerősítése,
- matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása.

A részképesség zavar és/vagy fogyatékoságok együttes halmozott történeteit mutató tanulók esetén:

A percepció minden részterületét fejleszteni kell: a vizuális, az akusztikus, a taktilis és mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességeket, a beszéd és nyelvi készségeket.

2.8.6. A NAT és a kerettantervek alkalmazása

A részképesség zavar tüneteit mutató tanulók sajátos fejlesztési elvei nem indokolják a NAT követelményeinek módosítását, mivel képesek a minimum követelmények elsajátítására. Tanulási zavarai a közoktatási törvény adta lehetőségeken belül – speciális egyéni terápia esetén – kezelhetők.

a, Közös követelmények:

A NAT közös követelményei közül a kommunikációs kultúra kap kiemelt hangsúlyt, mivel ezen a területen koncentrálnak a diszlexiás, diszgráfiás tanulók speciális nevelési szükségletei.

b, Általános követelmények:

Kompenzatórikus eszközök igénybevételével elvárható e tanulócsoporttól az általános követelmények teljesítése.

c, A NAT és a kerettantervek alkalmazása a helyi tanterv készítésénél.

Módosulhatnak a következők:

Diszlexiás, diszgráfiás tanulók oktatása terén:

Az anyanyelv és irodalom műveltségi területen belül két tanévre meghosszabbított első évfolyam. Az első tanévben javasolt a következők beiktatása a tananyagba: testséma fejlesztése, vizuomotorikus koordináció fejlesztése, hang-betű egyeztetési gyakorlatok, verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, memoriterek.

Az élő idegen nyelv tanítása során felmentés helyett a nyelvvoktatás auditív módszerei javasoltak szűkített programmal, méltányos értékelési módszerrel.

Diszkalkúliás tanulók oktatása terén:

A matematika minimális követelményeinek teljesítése kompenzációs lehetőségeket, speciális módszereket, meghosszabbított tanítási időt, gyógypedagógiai segítséget feltételez.

2.8.7. Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció célja, feladata

Az egészségügyi rehabilitáció a tanuló tüneteinek kivizsgálását és a diagnózisnak megfelelő medicinális ellátását, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

A pedagógiai rehabilitáció a műveltségi területeknél ajánlott funkcionális képességfejlesztő program külön gyakoroltatásával szolgálja az eredményes oktatást.

Felhasználható a betegségek utáni felzárkóztatásra, szükség esetén tantárgyi anyagrészek elmélyítésére.

2.9. Az esélyegyenlőség megvalósulását segítő programok

Az iskolánk szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célunk az esélyteremtés, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása, a különféle okokból hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében:

- a beiratkozásnál,
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében az SNI tanulók mentori támogatását és a prevenció érdekében az óvoda-iskola átmenet fejlesztését
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaaorientációban
- pedagógusok szakmai továbbképzésében
- kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.
- SNI-program.

Részletes fejlesztési tervünk leírása a Tiszalúci Arany János Általános Iskola által a tankerületi esélyegyenlőségi intézkedési tervhez készített „Intézményfejlesztési és intézkedési terv 2022-2025.” mellékletben található!

2.9.1. A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR)

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet kiegészült két olyan új oktatási-szervezési formával, amely normatíva biztosításával ösztönzi a hátrányos helyzetű tanulók integrált keretek között megvalósuló – a szociális helyzetből és a képességek fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozását célzó – iskolai nevelésének oktatásának megszervezését, amely forma bevezetését intézményünk támogatja.

A képesség-kibontakoztató felkészítés

9/D. § A képesség-kibontakoztató felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyének növeléséhez. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált felkészítésként is, ha a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők, vagy kisebbségi közösségbe tartozók társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő készségek, képességek kialakításával.

A *képesség-kibontakoztató felkészítést* célzó rendelet előírja, hogy a résztvevő tanulók nevelése és oktatása, tudásának értékelése a közoktatási törvény 95. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján kiadott pedagógiai rendszer alkalmazásával történik.

A törvény szerint a pedagógiai rendszer részét képezi a tanterv, a ráépülő tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer, a gyakorlati alkalmazást lehetővé tevő, illetve segítő akkreditált pedagógusképzési és továbbképzési kínálat, valamint a pedagógiai szakmai szolgáltató tevékenység.

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszere az iskolák életébe egy speciális szempontot, az együttnevelés szempontját emeli be, mely átstrukturálja a pedagógiai rendszer fogalmának hagyományos kereteit.

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban

elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a gyermekhez, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek gyermekeink részesei.

Ha integrációs nevelésünk ezt a célt eléri, működőképpé válik. Intézményünk a kialakított struktúrát pedagógiai programunkkal és helyi tantervünknek megfelelő tartalmakkal töltötte meg.

Az **integrációs felkészítés pedagógiai programja** (IPR) a következő elemeket tartalmazza:

I. Az alkalmazás feltételei

II. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer

III. Elvárható eredmények

IV. Két éves bevezetési ütemterv

I. Az alkalmazás feltételei

1. Integrációs stratégia kialakítása
2. Az iskolába való bekerülés előkészítése
3. Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése

II. A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei

1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

1.1. Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- *tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek*

1.2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- *tantárgyi képességfejlesztő programok*
- *kommunikációs képességeket fejlesztő programok*

1.3. Szociális kompetenciák fejlesztése

- *közösségfejlesztő, közösségépítő programok*
- *mentálhigiénés programok*

2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- *együttműködés civil (pl. tanodai) programmal*

3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- *egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés*
- *kooperatív tanulásszervezés*
- *drámapedagógia*

4. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

- *értékelő esetmegbeszélések*
- *problémamegoldó fórumok*
- *hospitálásra épülő együttműködés*

5. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

- *a szöveges értékelés – árnyalt értékelés*
- *egyéni fejlődési napló*

6. Multikulturális tartalmak

- *multikulturális tartalmak projektekben feldolgozva*

7. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

- *pályaorientáció*

III. Várható eredmények

Az integrációs felkészítés pedagógiai programjának bevezetését követően az alábbi eredményekkel számolunk, amelyek az ellenőrzés szempontjait is jelentik:

- A hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási-nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére.
- Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
- Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

2.10. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Iskolánk fokozott figyelmet fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelésére.

Céljainkat és ezek megvalósítását a felmerülő problémák tükrében tervezzük.

A program célja:

- Segíteni a tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe.
- Segíteni a tanulók szociális kompetenciájának fejlesztését.
- Igyekszünk a tanulók szükségleteihez alkalmazkodni.
- Komplex személyiségfejlesztés.

A hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységformák szolgálják:

- Délutános iskola (napközi),
- Drog- és bűnmegelőzési prevenciós program, az „Egy iskola, egy polgárórség” programok keretén belül.
- Szocializációs személyiségfejlesztő csoportok.
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- Nevelők és tanulók segítő, személyes kapcsolatai.
- Továbbtanulás irányítása, segítése.
- Az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége.
- Pályázatok írása.
- Kirándulási, táborozási hozzájárulás az iskola alapítványa segítségével.
- Tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek.
- Étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek.
- Szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

2.11. Az iskola működése

Céljaink: Értékrendünk, pedagógia eljárásaink minden esetben igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, a nevelők személyiségéhez és pedagógiai kultúrájához.

Feladataink:

- Kiemelt a testkultúra fejlesztése. Ezt a mindennapi testneveléssel biztosítjuk.
- **Anyagi lehetőségeink függvényében biztosítjuk a gyermekek úszásoktatásban való részvételét! (3-6. osztályoknak évi 18 órában)**
- Törekszünk a NAT-ban leírt egységes tantárgyi anyag átadására, elsajátítására.
- Megtanítani tanulóinkat a kezdeményezés, az önálló, közvetlen tapasztalatszerzés örömeire.
- Megtanítani a gyerekeket a tanulás technikájára, önellenőrzésre, egymás segítésére.
- Irányítani az önálló ismeretszerzést, véleményformálást.
- Kialakítani a tanulóknál a Földünk, környezetünk iránti személyes felelősséget.
- A környezetkímélő magatartás legyen életvitelük meghatározó erkölcsi alapelve.
- Első osztálytól törekszünk a testi épségük védelmére, a veszélyek elkerülésére.
- Erősítjük kötődésüket a közvetlen környezetük, településük társas élete és természeti környezet iránt, tágabb értelmezésben országuk iránt.

A tanítás munkarendje

Az iskola házirendje részletesen szabályozza a tanítás munkarendjét.

2.11.1. A szülők, a tanulók, az iskola és a pedagógusok együttműködésének formái és továbbfejlesztésének lehetőségei

A tanulókat az iskola programjairól az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékekkel.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve írásban) tájékoztatják.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskola szintű szülői értekezleten, évente két alkalommal,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

2.11.2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak

Szülői értekezlet

Évente legalább háromszor / rendkívüli szülői értekezletek tartása szülői és iskolai igény szerint/

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos kapcsolat kialakítása,
- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé.

Fogadóóra

Rendjét minden tanévben a munkaterv határozza meg. /Minden pedagógusnak heti egy állandó fogadóórája van, egyszer a délelőtti időszakban, egyszer pedig délután, melyről a tanulókat és a szülőket a tanév elején tájékoztatjuk/.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni megsegítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.).

Nyílt tanítási nap, nyílt tanítási hét

Feladata:

- a szülő betekintést nyerhessen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba,
- ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását és a gyermekét tanító pedagógusokat,
- tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztató

Feladata:

- a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról
- A szülő értekezletek, fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
- A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével vagy nevelőtestületével.

2.11.3. Kapcsolatrendszer, kommunikáció

Az iskola kapcsolatai

Szülői szervezet

Az iskolánkban működő **szülői szervezet** gyakorolja véleményezési jogkörét a jogszabályokban és az iskolai SZMSZ-ben előírt területeken.

A szülői szervezet tagjai szívesen vesznek részt a tanítási időn kívüli **programokon**, az évente megrendezésre kerülő bálakon.

Az iskolába járó tanulók szülei **aktív segítői és közreműködői** iskolánk programjainak, célkitűzéseinek megvalósításában. Az anyagi támogatás és a kiegészítő programokkal, rendkívüli helyzetekkel kapcsolatos tehervállalás, segítségadás mindennapos.

Diákönkormányzat

Képviselőik a jogszabályokban és a Házirendben meghatározott jogaikat, véleményalkotási jogukat koruknak megfelelően gyakorolják. Közreműködnek a környezetvédelmi feladatok ellátásában és tanári segítséggel működtetik az iskolarádiót, a faliújságot.

Fenntartó

Az **iskola és a fenntartó** kapcsolatát a kölcsönös együttműködésre való törekvés jellemzi.

Az **iskola egyéb kapcsolatai**. Az óvoda és a szakszolgálatok az egyetlen biztos pont, a MIP által felsorolt kapcsolatok esetlegesek. Különösen és feltétlenül fejlesztésre érdemes a stabil és folyamatos kistérségi kapcsolatok létrehozása, rendezvények szervezése.

2.11.4. Döntési kompetenciák

a) Nevelőtestület:

- osztályozás,
- házirend,
- tanítás nélküli munkanapok felhasználása,
- ünnepélyek alkalmi, formái,
- nevelési értekezlet, továbbképzés (az iskolavezetés ajánlása alapján),
- nyílt napok száma, ideje,
- szülői értekezlet, fogadóóra száma, formája, (szülői igény figyelembevételével)
- mérések (4.,6.,8., évfolyamon: alapkészségek),
- éves munkaterv,
- helyi nevelési programok,
- értékelési alapelvek,
- tagozatok,
- emelt óraszámok,
- helyi tanterv,
- tankönyvválasztás

b) Munkaközösségek

- szakmai értekezletek gyakorisága, témája,

- alkalmazott taneszközök,
- szóbeli, írásbeli számonkérés arányáról, számáról és erről időtervet készít,
- projektek száma, témája, ideje.
- tankönyv kiválasztási javaslat

c) Nevelő:

- osztályozás,
- a domináns értékek megvalósítását szolgáló módszerek alkalmazása,
- kutatómunkák, esszék, beszámolók, gyűjtőmunkák,
belső pályázatok alkalmazása,
- egyéni fejlesztő munka.

d) Tanuló:

- a választható tanulmányok felvétele, leadása.

e) Diák szervezet - diákönkormányzat:

- saját közösségi élete tervezésében, szervezésében, működésében,
- a működéshez biztosított eszközök felhasználása,
- tanítás nélküli munkanap (egy) felhasználása.

2.11.5. Belső kommunikációs rendszer

Írott kommunikáció:

- igazgatói utasítás - körözhvény,
- az iskolai élet lebontása, kéthavonként ,
- továbbképzési programajánlat,
- aktuális szakirodalom ajánlás,
- pályázati kiírások.

Szóbeli kommunikáció:

<u>Alkalmai</u>	<u>Gyakorisága</u>
- nevelőtestületi értekezletek	
- nevelési értekezlet	2 alkalom
- osztályozó értekezlet	2 alkalom

- munkaértekezlet	évente kerül meghatározásra
- munkaközösségi értekezlet	éves munkaterv alapján
- problémakezelő osztályértekezlet	szükség szerint
- vezetőségi értekezletek (szűk-kibővített)	
- szülői értekezletek	3 alkalommal (szept., febr., máj.)
- fogadóórák	3 alkalommal
- Szülői munkaközösség értekezlete	2 alkalommal

2.11.6. Az iskola élete a szünetekben

Alapelvek:

- önkéntes a tanulók és a nevelők részéről egyaránt

Tanulmányi kirándulások, a 2012/13-as tanévtől csak ajánlott, formája általában osztály vagy évfolyam keretben:

- 1-6. évfolyam 1 tanítás nélküli munkanap,
- 7-8. évfolyam 1, maximum 2 tanítás nélküli munkanap terhére,
- továbbá munkaszüneti napokon, vagy tanítási szünetben.

Táborok:

- szaktáborok (nyelvi, dekorációs, sakk, sport, környezetvédelmi, erdei életmód)
- üdültáborok,
- vándortáborok.

2.11.7. Hagyományok

Szervezeti hagyományok:

- Diákönkormányzat - vezető szerve a Diáktanács, melyben az osztályok 2 fővel képviseltetik magukat.
- a szervezet munkáját felnőtt patronáló segíti.
- osztályfőnök - tanárválasztás
- iskolavezetés "keres" az osztályhoz nevelőt - elv "mindenki azt tegye, amiben a legeredményesebben tud dolgozni"

Iskolarádió, iskolaújság:

- Rádió alkalomanként, zenei és aktuális témák,

Külső kapcsolatok:

- óvodák,
- egyházak
- szülők - iskola kapcsolata,
- nevelési tanácsadó,
- gyermekjóléti szolgálat

Tantárgyi hagyományok:

(munkatervben)

Rendezvények:

Iskolai szintű:

- szüreti bál,
- mikulás,
- karácsony - közös ünneplés,
- jótékonysági bál,
- farsangi bál,
- ünnepélyes tanévnyitó, tanévzáró,
- ballagás,
- gyermeknap - fordított nap.

Állami ünnepek:

- október 6. - megemlékezés az iskolarádióban, kiállítás;
- október 23. - iskolai ünnepély;
- március 15. - iskolai ünnepély;

2.11.8. Az iskola oktatási kínálata

Az alább felsoroltak megvalósítását az iskolavezetés magára nézve is opcionálisnak tekinti. Az intézményre vonatkozó külső szabályozás, az anyagi erőforrások megléte és a belső környezet együttes összetettségének esetén kívánjuk az egyes tanulócsoportokra vonatkozóan megvalósítani.

Iskolánk 8 évfolyamos alapfokú oktatást és képzést végző intézmény.

Az oktatás tanórai és osztálykeretben folyik, kiegészülve tanórán kívüli szakkörökkel, sportkörrel, egyéb az oktatáshoz kapcsolódó szabadidős programokkal (erdei iskola, tanulmányi kirándulás, verseny, pályázat, fejlesztés)

Az iskola helyi tanterve és óraterve biztosítja minden tanuló számára valamennyi tantárgyból az általános képzést, a kulcskompetenciák fejlesztését. Ezek elérését szolgálják a differenciált képességfejlesztő órák (korrepetálások) melyek lehetőséget nyújtanak a lemaradók felzárkóztatására és a tehetséggondozásra. Ezt a célt segíthetik a szakkörök és egyéb programok is.

Az általános képzési követelmények eléréséhez szakember segítségét is igénybe vehetik a tanulók. Fejlesztő pedagógus és logopédus segíti a tanulási nehézséggel, részképesség gyengeséggel rendelkező tanulókat. Testnevelésből az órarendben szereplő testnevelés órákon való részvétel mellett gyógytestnevelés órákon részesülnek a tanulók szakszerű fejlesztésben. A tanulók pszichés fejlesztéséről a kistérségi szakellátás, a nevelési tanácsadó gondoskodik.

Szakkörök: A tehetséggondozást elősegítő szakkörök mindenki számára elérhetők. A szakkör éves programját a tantervhez kapcsolódóan szeptemberben kell elkészíteni, megjelölve azokat a pluszokat, melyek biztosítják, hogy a tanulók kiemelt ismeretekhez, képességekhez, készségekhez jussanak hozzá.

Projekt oktatás: A tanév során több alkalommal is szervezhető. Célja: egy téma (tananyag) több szempontú megközelítése, körbejárása, ezáltal bővebb, mélyebb, szélesebb körű ismeretek szerzése, a kulcskompetenciák fejlesztése.

Differenciált munkáltatás/kooperatív tanulási technikák alkalmazása

A hagyományos módszerek mellett az egyéni képességfejlesztés, tehetséggondozás új módszereinek alkalmazása, kiemelten kezelve a kooperatív tanulási technikákat.

Nyelvoktatás

Az idegen nyelvek oktatására – a NAT és a központi kerettantervek szerint - negyedik évfolyamtól, lehetőség szerint csoportbontásban kerül sor. Hagyományos szolgáltatásként biztosítjuk harmadik évfolyamon az idegen nyelvoktatás bevezetését szolgáló előkészítő képzést.

5. évfolyamtól, felmenő rendszerben a legtehetségesebb gyermekek részére – szülői kérés alapján – emelt szintű idegen nyelvi képzést biztosítunk. (heti óraszám + 2 óra). A képzés célja: minél több tanuló alapfokú nyelvvizsgára való eljuttatása 8. osztály végére.

Fakultatív keretek között folyó oktatás

Idegen nyelvek oktatására, valamint labdasportok képzésére - szülői igény alapján – fakultatív formában nyílik lehetőség (heti 2 órában). Ezekre első évfolyamtól kezdve, felmenő rendszerben kerülhet sor. Az idegen nyelvek oktatását a felsőbb évfolyamokban csoportbontásban valósítjuk meg a gyermekek különböző időben történő nyelvoktatásba való belépése miatt.

Egésznapos iskola

Lehetőségeink szerint – szülői kérés alapján, az ide vonatkozó törvényi szabályozást szem előtt tartva a szülői igényeket szem előtt tartva – az 1-4. évfolyamokon szervezzük meg az egésznapos iskolai formában történő oktatást. A 4. évfolyamon a tanulók félnapos iskolai formára való részoktatása, az önálló otthoni felkészülés kialakítása kiemelt cél.

2.11.9. Tanórai foglalkozások (osztályok, csoportok, csoportbontások)

1-8. osztályos formában történik.

Csoportok, csoportbontások:

Csoportbontás a Helyi Tantervben szereplő tantárgyakból.

Csoportbontások:

Csoportbontással oktatjuk az idegen nyelvet és a matematikát ötödik osztálytól. Ma már a felső tagozatos osztályokban a csoportbontás túllépi az osztálykeretet. A csoportok 3 osztályból szerveződnek, mely akár több csoportot is jelenthet.

Ebben a formában a csoportok közötti átjárhatóságot biztosítjuk.

A differenciáltabb bontás és a kisebb csoportlétszám nagyobb lehetőséget biztosít a kooperatív tanulási technikák tanulására is. A csoportbontás lehetőségét a mindenkori tanulócsoport létszáma, a tanulók képessége és az iskola lehetőségei szerint évente a tantestület és az igazgató dönti el. **Szükség vagy igény esetén - amennyiben a feltételek adottak - valamennyi tantárgy csoportbontásban történő oktatására sor kerülhet.**

A csoportbontás **szempontjai:**

- a megfelelő tantárgyból a tanuló előző évi osztályzata
- előzetes szintfelmérés,
- a szaktanárok és az osztályfőnök javaslata alapján (fejlesztőpedagógus, szakember, pszichológus) az igazgató dönt.

A csoportok átjárhatósága:

A tanuló fejlődésének és tudásszintjének megfelelően az év során bármikor lehetséges, a tanuló kérésére, szaktanárok, osztályfőnök más szakember javaslata alapján az igazgató döntése szerint.

2.11.10. Az iskolában a nevelési- és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik

Diákönkormányzat: A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 1-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

Délutáni iskola (napközi)

- A délutáni iskola minden gyermek részére kötelező. Ez alól - a szülő kérésére - az igazgató ad felmentést. A délutáni iskola 16 óráig tart.
- Törekszünk arra, hogy lehetőség szerint egy osztályhoz, egy délutáni csoport tartozzon.
- Amennyiben a délutáni iskola csoport létszáma csökken, akkor fennáll a csoport összevonásának lehetősége.
- A csoport-összevonás jogát, a vezetőség fenntartja magának, de tájékoztatja ennek szükségességéről a szülőket.
- Megbeszéli és kikéri az osztályfőnök, a munkaközösség vezető, SZMK véleményét.
- Minden esetben a gyermekek érdekeit vesszük figyelembe.

A délutáni iskolai tevékenység feladatai

- Célunk, hogy a délutáni iskolai tevékenységet is hassa át a gyerekek iránti szeretet.
- Az iskolában folyó oktató- nevelő munkát kiegészíti, segíti.
- A szabadidő hasznos eltöltésének egyik legfontosabb területe.

- Segíti az önálló ismeretszerzést, tanulást, társas, közösségi kapcsolatok kialakulását.
- Felkészíti a tanulókat a szabadidő helyes beosztására.
- Lehetővé tesszük, hogy a tanuló megismerje az egyes tantárgyak eredményes tanulásának technikáját.
- Az önálló szóbeli és írásbeli tanulás módszereit.
- Felkészítjük egy élethosszig tartó tanulás igényére.
- Megtanítjuk az önálló könyvtárhasználatra, kulturált viselkedésre, egészséges életmódra, higiéniai szokásokra, helyes étkezés és a korszerű táplálkozás formáira, udvarias viselkedésre, a felnőttekkel való társalgásra. A napszaknak megfelelő köszönésre.

A délutáni iskolai tevékenység szabadidős formái

- A helyes napirend betartása.
- A tanulók szókincsének fejlesztése.
- Szövegértés, olvasási készség fejlesztése.
- Színházlátogatások, kirándulások szervezése.
- Hagyományőrző és jeles napokon kézműves foglalkozások szervezése (karácsony, farsang, húsvét).
- Nemzeti hagyományaink ápolása.
- Kulturált környezet kialakítása.
- Szelektív hulladékgyűjtésbe való bekapcsolódás.
- Tehetséggondozás, egyéni fejlesztés.
- Sportolási lehetőség biztosítása

A délutáni iskola napi feladatai

- A tanítási órák után, a napközis tanító átveszi a gyermekeket.
- Röviden tájékozik a délelőtti történetekről, legfontosabb eseményekről.
- A kijelölt időben az ebédeltetési rend szerint megebédelnek a gyermekek.
- Ebéd után 15-20 perces pihenés, szabad levegőzés, sport. A napközis foglalkozások alatt a gyerekek szabadidejükben tantermi és udvari foglalkozásokon vehetnek részt. Bent kézműves foglalkozásokon, szabad és irányított játékokban, az udvaron szintén szabadjátékban vagy a pedagógus által vezetett sport illetve játékos foglalkozásokon.

- 14:00 - 15:30 között tanulási idő. A tanulási idő védelmében ebben az időpontban más foglalkozás nem szervezhető.
- 15:30'-tól uzsonna és szabadfoglalkozások.
- A házirend mindezeket pontosan szabályozza.

Korrepetálás

Iskolánk minden tanulójának lehetőséget biztosítunk a korrepetálás – differenciált képességfejlesztés - keretén belül a felzárkózásra, a hiányok pótlására, illetve differenciált képességfejlesztés keretében a tehetséggondozásra.

Énekkar

2-8. osztályosokig vesznek részt az énekkar munkájában. Jelentkezhetnek azok a tanulók, akik erre örömmel jönnek, jó hangjuk van és szeretnek énekelni.

Heti egy alkalommal tartjuk. Célja a művészeti, érzelmi nevelés.

Diákétkeztetés: A délutáni iskolás tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. Az ezt az oktatási formát nem igénybevevők számára – igény esetén – ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az intézmény által megállapított étkezési térítési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.

Tömegsport, diák sportegyesület

Iskolánkban 2004-ben alakult meg a Diák Sportegyesület – DSE.

A szakosztályok részben önfenntartóak. Az iskolával kötött megállapodás alapján költségvetési támogatásban részesül. Iskolánkban a tornatermet 17 óráig a diákság használhatja. A délutáni foglalkozások beosztásáról minden évben igény szerint újra döntenek. A pálya használati rendjét a házirend tartalmazza.

Az DSE programja, célkitűzései

- A tanulók mindennapos sportolási és mozgásigényének kielégítése, valamint diákolimpiákon és egyéb sportversenyeken való versenyeztetés.
- A tömegsport és iskolai sportköri rendezvényeken az iskola minden tanulója részt vehet.

- A sportfoglalkozásokra a hét minden napján délután kerül sor, melyek alól kivételt képez a napköziben töltött tanulási idő.
- Az DSE félévente egy közgyűlést tart, melyre minden osztály minimum öt főt delegálhat.
- Az eddigi tömegsport versenyek házibajnokságok rendszerét, működését folyamatossá és stabilá tenni, a résztvevők létszámát megtartani.
- Kosárlabda sportág beindítása a közeljövőben és ezen sportág versenyeztetése a diákolimpiákon.
- Eredményhirdetések, házibajnokságok értékelése, éremosztás.
- A szülők bevonása az iskola sportéletébe.
- Nyári táborok, túrák lebonyolítása.

Szakkörök: A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Versenys, vetélkedők, bemutatók: A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők, a szaktanárok végzik.

Tanulmányi kirándulás

Az osztályfőnökök a tantervi követelmények kiegészítése érdekében évente egy alkalommal az iskola éves munkatervében meghatározott időpontban, osztályaik számára tanulmányi kirándulást szerveznek.

A kirándulás napját, helyét, várható költségét az osztályfőnöki munkatervben rögzíteni kell.

Célja: A tanulók fedezzék fel az országot, a fővárosunk, és a közvetlen környezetünk szépségeit, nevezetességeit.

A tanulmányi kirándulás, az adott évfolyam ismeretanyagához kapcsolódik /a természetismeret, környezetvédelem, honismeret, helytörténet, művészetek, sport stb. témaköréhez/.

A iskola pedagógusai az igazgató előzetes engedélyével a tanulók számára túrákat, kirándulásokat, táborokat szervezhetnek.

Erdei iskola

Ezeket a napokat, a szervezés célját, helyét, költségét az éves munkatervben meg kell tervezni. Az első szülői értekezleten a szülőkkel ismertetni kell.

Mivel ez anyagi kiadással jár a szülőknek, ezért nem lehet kötelezővé tenni.

Az iskola vezetése gondoskodik azon tanulók foglalkoztatásáról és felügyeletéről, akik nem vesznek részt az erdei iskolában.

Az erdei iskola helyét, és az ottani körülményeket, a szervező nevelőnek ismernie kell. Előzőleg látogasson el a kirándulás helyszínére. Természetesen ez csak a több napos kirándulásra vonatkozik.

Fontos a gyermekek egészségi állapotát felmérni, betegségeiről (allergia, gyógyszer érzékenység stb.) tájékozódnia.

Harmadik és negyedik osztályosoknak 3 naposra lehet szervezni erdei iskolát.

A felső tagozatos tanulók az osztályfőnök gondos szervezésében több napos erdei iskolán is részt vehetnek.

Javasolt kirándulási lehetőségek:

1-2. osztály lakóhelyük szűkebb- tágabb környezete.

2-4. osztály tananyaghoz kapcsolódva Borsod megye,

5-6. osztály tananyaghoz kapcsolódva Északi-középhegység, Heves megye

7-8. osztály tananyaghoz kapcsolódva Debrecen, Budapest, külföld.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kultúrált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl., kirándulások, táborok, színházlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Iskolai könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segítheti.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

Hit- és vallásoktatás. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenysége mellett – hit- és vallásoktatást szerveznek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

2.12. Egészségnevelési, egészségfejlesztési program

2.12.1. Az egészségnevelés átfogó célja

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy mint felnövekvő nemzedék képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat. Képessé váljon az egészség megőrzésére, a veszélyeztető hatások csökkentésére.

2.12.2. Az egészségnevelés iskolai feladatai

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul az egészséges életmódra nevelésben. Minden tevékenységgel szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges, harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusoknak fel kell készíteni a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben képesek legyenek helyes döntéseket hozni életmódjukra vonatkozóan, egészséges életvitelt kialakítani.

Fejlesztenünk kell a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Támogatást kell nyújtani a tanulóknak, különösen a serdülőkorúaknak, a káros függőségekhez vezető szokások, életmódok megelőzésében.

Kiemelten kell foglalkozni a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, figyelmet fordítva a családi életre, a felelős örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.

Iskolánk feladata, hogy felkészítse diákjait az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, a balesetek elkerülésének módjaira.

Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira.

Az iskolai környezet, - pedagógus életvitel, példa – biztosítsa az egészséges testi, lelki és szociális fejlődést.

2.12.3. Az iskola egészségfejlesztési módszerei

Az egészségi állapotot az alábbi négy alapvető tényező határozza meg:

- genetikai tényezők
- környezeti tényezők

- életmód
- az egészségügyi ellátó rendszer működése

Mi az egészség?

Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki és szociális jól-lét állapota.

Az egészség kiteljesedésére négy feltétel adja a legnagyobb esélyt:

- a) ha az egyén társadalmilag integrálódik /családhoz, iskolai, munkahelyi és más közösségekhez tartozik/
- b) ha változó terheléshez alkalmazkodni tud
- c) ha önállóságát megőrzi
- d) Ha megteremti az összhangot a fizikai, lelki és társadalmi lehetőségei közt.

Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során.

Mi az egészségfejlesztés?

Magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az önsegítés feladatait, módszereit. A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére és ezáltal egészségük javítására.

Egészségnevelés

Tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.

2.12.4. Az iskola elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terve

Az elsősegélynyújtás célja

Az elsősegélynyújtásnak azt kell biztosítania, hogy a bajba jutott ember orvosi ellátást kapjon, és addig is, amíg az orvosi segítség megérkezik, megakadályozza a bajba jutott állapotának romlását.

Az elsősegélynyújtás elemi szabályai

Alapvető emberi tulajdonság, hogy segíteni szeretnénk azokon, akik bajbajutottak. Sokszor azonban akaratunk ellenére is árthatunk a bajbajutottnak, ha nem ismerjük az elsősegélynyújtás elemi szabályait. A segélynyújtónak néhány általános magatartási szabályait is be kell tartania. Ezeket az ismereteket külső szakemberek bevonásával oldjuk meg. Az elsősegélynyújtási ismeretek tematikájának összeállítására a védőnői szolgálat munkatársait kértük fel.

Az elsősegélynyújtási ismeretek oktatása szerves részét képezi az iskola egészségfejlesztési programjának. Az egészségfejlesztés, a korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik:

- az egészséges táplálkozás,
- az aktív szabadidő eltöltés,
- a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása
- a családtervezési módszerek,
- az egészséges és biztonságos környezet kialakítása,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- a járványügyi és élelmiszer biztonság megvalósítása

Miért az iskola az egészségfejlesztés legfontosabb színtere?

A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, prevenciók kialakítását.

Az iskola, más társadalmi intézményekkel és szereplőkkel is állandó kölcsönhatásban létezik, hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetének kapcsolatrendszerére, a környezet viselkedésére.

Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

2.12.5. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek

- Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

A hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás abból az elképzelésből indul ki, hogy az emberi viselkedés racionálisan szervezett. Több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításhoz vezet. Amennyiben azt feltételezzük, hogy a tudás az elsődleges meghatározó tényező, akkor indokolt azt is feltételeznünk, hogy a több tudás megfelelően fogja szervezni a viselkedést. Egészségnevelési kampányokat célszerű útjára indítani: pl. dohányzás veszélyei, helyes táplálkozási szokások, mozgásban gazdag életmód témakörökben.

- Rizikócsoporthoz megközelítés

A korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal, sajátos háttérváltozókkal jellemezhető csoportok körében folytatott megelőző tevékenységet soroljuk ide. (pl. túlsúlyos személyek gyerekei tartoznak ide.) Számukra betegségmegelőző programot – sajátos étrendet, mozgásprogramot. A rizikócsoporthoz megközelítés lényege, hogy adott élethelyzetű diákok kerülnek össze hasonló sorsúakkal.

- Érzelmi intelligencia

Az egészségkárosító magatartásformák hátterében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Az egészségfejlesztési törekvéseknek ezért a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul tűzni.

- Kortárshatások az egészségfejlesztésben

A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél (szülőnél, tanárnál...) lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van. Az első cigaretta elszívása, az első részegség (az első pohár alkoholt a legtöbb magyar gyerek otthon issza meg, szülei társaságában), az első illegális droghasználat, mindegyik a társas tevékenység részeként történik meg. Kiképzett kortárssegítők közvetítésével igyekeznünk kell az egészségfejlesztés üzenetét eljuttatni a fiatalokhoz, hogy képessé váljanak nemet mondani.

- Szintér programok

Az egészségi állapot nem kizárólagosan az egyén felelőssége, nem pusztán az egyéni készségektől és jártasságoktól függ, hanem jelentős szerepet játszanak a társas, társadalmi,

ökológiai tényezők is. Szintér programnak tekinthető: az egészséges iskola, egészséges óvoda, egészséges község mozgalom.

Az iskolának, amely nem egyszerűen az ÉLETRE készít, hanem maga az ÉLET, ezért fontos szerepet játszik a felnövekvő generációk egészségmagatartásának formálásában.

2.12.6. Az iskola egészségfejlesztő teamje

Az iskola egészségfejlesztő csoportjának tagjai:

- az intézményvezető vagy megbízottjai
- az egészségnevelő (pedagógus) – aki valamilyen célirányos továbbképzésben is részt vesz
- iskolaorvos
- védőnő
- testnevelők
- szabadidő-szervezők
- diákönkormányzatot segítő pedagógusok
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök
- osztályfőnökök
- napközis nevelők

Továbbá:

- az egészségfejlesztésben képzett pedagógusnak támaszkodnia kell a szaktanárok és a munkaközösség-vezetők, a kisegítő iskolai személyek munkájára is. (A legjobb program sem lehet eredményes, ha nem támaszkodunk a kollégák és az iskolavezetés támogatására.)
- Az iskolai egészségstratégia megvalósítása a tantestület együttműködése nélkül elképzelhetetlen.

2.12.7. Segítő kapcsolatok

- Szülők (család)

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatása után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségügyi programjait. (Jó néhányan szakértelmükkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát pl. eü. Dolgozó, pszichológus, orvos, stb.

- Szülői munkaközösség

A szülői munkaközösség az a jogosítványokkal felruházott szervezet, amely hidat jelent az iskola és a tanulók szülei között. Ezért célszerű a programok kialakításába bevonni őket és megnyerni támogatásukat.

- Iskolaorvos, védőnők

Az iskola egészségügyi feladatokat az orvos és a védőnő közösen látja el.

Feladataikat az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV tv. 38. /1/ és /2/ bekezdése a következőképpen csoportosítja:

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magába foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak.
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése
- Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás-egészségügyi, balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskolavezetéssel egyeztetve.
- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

A következő területeken tudnak ismereteket nyújtani:

- Az életmód és betegségek összefüggései.
- Az iskola tanulóinak egészségi állapota, melynek alapján kiegészíthető az „iskolai diagnózis”.
- A serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartási, életmód és szexuális problémák megoldásában.
- Táplálkozás egészségügyi kérdésekben.
- Gyermekjóléti szolgálatok, családsegítők. Gyámügy.

A gyermekvédelmi munkában, konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani.

- Nevelési tanácsadó, egyházi vezetők, sportszervezetek.
- Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányság ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok kimunkálásában, továbbá a pedagógusok továbbképzésein gyermek- és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segíteni.

Az egészségnevelés iskolai területei

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerében, összes tevékenységébe kell beépülni.

Ide az alábbiak tartoznak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészségét befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelése
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Az életkori sajátosságokhoz illeszthető lényeges témák:

- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjait, az AIDS prevenció
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás
- elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- a személyes biztonság (közlekedés)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével.

Például:

- Gondoskodunk-e az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről?

- Tájékozódik-e az iskola a tanulók tanulást is befolyásoló egészségi állapotáról, a részképeség zavarokról
- Megfelel-e az osztálytermek berendezése az egészségügyi szempontokat (asztalok, székek mérete gyermekek testmagasságához)
- Megfelelő-e a világítás?
- Megfelelő-e a számítógépek elhelyezése?
- Az ülésrend kialakítása lehetővé teszi-e minden tanuló számára a megfelelő, egyéni adottságokat is figyelembe vevő (rövidlátás, hallási zavar...) testhelyzetben történő figyelmet és tanulást
- Ülésrend időszakonkénti változtatására van szükség, a gyermekek szemének és gerincének terheléséhez.
- A napi munkarend, az órarend tervezésénél az iskolának gondoskodni kell a mozgásigény kielégítéséről, ezért be kell építeni a tanórán belüli mozgáslehetőségeket az óratervekbe.
- Az óráközi szünetek időtartama hogyan segíti az egészségvédelmet?
- Hol helyezkednek el a WC-k az iskolában, milyen azok állapota, hány tanulóra jut egy WC és mosdókagyló.
- Van-e az iskola udvarán elegendő zöld terület, mekkora a zöld és az aszfaltozott terület aránya?
- Van-e elég zuhanyzó (testnevelési órák után)
- Hogyan működik az iskolai büfé?
- Hol és milyen körülmények között fogyasztják el a tanulók a tízórait?
- Milyen a mozgás biztosítása szünetekben?

2.12.8. Az iskolai egészségfejlesztési és egészségnevelési munka formái:

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése
- az egészséges táplálkozás (pl. iskolai büfé választéka)
- a mindennapi testmozgásról gondoskodik
- a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése
- a fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja
- az iskolán belüli bántalmazás megelőzése
- a szexuális nevelés – már a pubertás időszakát, a nemi érés időpontját megelőzően is

Tanórai foglalkozások

(Idekerül a szaktárgyi órák azon témafeldolgozása, melyek az egészséges életmódra nevelést szolgálják.)

Tanórán kívüli foglalkozások (pl. játékok, játékos gyakorlatok, délutáni szabadidős foglalkozások, sportprogramok, vetélkedők, versenyek – ezek benne vannak a mindennapos iskolai testedzés programjában – egészségnap, kirándulások, túrák, sportprogramok.)

Tájékoztató fórumok

- szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató
(Előadó. Orvos, pszichológus, rendőrség bűnmegelőzési osztályának szakembere)
- szakmai tanácskozások, tréningek, gyermekvédelmi munkatársak, sportvezetők, egyházi vezetők, mentősök.

Megjegyzés: Az iskolai egészségnevelés, egészségfejlesztés és mindennapos testedzés részletes programját a 6. sz. önálló dokumentum tartalmazza.

2.13. Az iskolai környezeti nevelés programja

2.13.1. Bevezető

Az iskolai munkát tartalmi alapjaiban szabályzó közös követelményei között találjuk a környezeti nevelést. „A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.”

2.13.2. Erőforrások

Belső személyi erőforrások

Pedagógus:

- tantárgyában segít a környezeti nevelési célok megtalálásában, tantárgyába beépíti ezeket, tanmenetében jelöli, tanmenetéhez tartja magát
- odafigyel példamutató magatartására
- részt vesz a környezeti nevelési programokon, segít azok szervezésében stb.

Diák:

- részt vesz a környezeti nevelési programokon
- magatartásával, aktív részvételével elősegíti a környezeti nevelési célok megvalósulását stb.

Irodai alkalmazottak:

- tartásuk be ök is a hulladékkezelés, energia- és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait,
- munkavégzésük, életük legyen példamutató

Technikai dolgozók:

- vegyenek részt azokban a környezeti nevelési feladatokban, amelyekben szükség van a segítségükre (pl. madárkalács készítés, saláták, gyümölcsteák készítése, terítés szépsége, madárodú készítés, szelektív hulladékgyűjtők megfelelő ürítése stb.

Külső személyi erőforrások

önkormányzat, szülői munkaközösség, szülők, lakosság, civil szervezetek, egyéb partnerek stb.

Készítsünk egy táblázatot: kivel milyen kapcsolatban szeretnénk lenni, kitől mit várunk el, mi miben segíthetünk nekik, a kapcsolattartásnak mik a feltételei, ki lesz a felelős kapcsolattartó stb.

Anyagi források

A szükséges anyagi erőforrások megtervezése a költségigényes tanulásszervezési módoktól az épület környezetbarát módon való működtetésének feltételéig mindenre terjedjen ki.

Azokat a környezeti nevelési programokat és célokat, melyeket a kötelező tanórai (hagyományos és nem hagyományos) keretek keretekbe építünk be a kormányzat az önkormányzatokon keresztül támogatja. Ezért fontos

Állami források: KvVM pályázatai (KAC), OM pályázatai, közös pályázat, pl. erdei iskolák támogatása.

Önkormányzati és nemzetközi források: működési támogatás, magánalapítványi, EU-s támogatások

Magánforrások: alapítványok, szponzorok

Egyéb bevételek: pl. hulladékgyűjtésből származó bevétel, megtakarítások, vállalkozások stb.

2.13.3. Konkrét célok és feladatok

A gyermekekben hajlandóságot ébreszteni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.

Érzékennyé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére. Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének, osztatlan egységének megérzését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.

Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élmény-helyzetek biztosítását.

Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.

Felkészíteni a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodás, megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit

A jelenségek természettudományos összefüggéseit bemutató tantárgyak emelt óraszámban jelennek meg a kerettantervben.

A környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba (technika-életvitel, történelem, társadalomismeret-etika, művészeti tárgyak), ez lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsük több tudomány eredményeinek felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel.

A valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programok: erdei iskola, témahét, jeles napok megünneplése, terepi foglalkozások a természetismeret és a környezetünk és egészségünk tantárgy keretében (ez iskolánkban egy speciális tantárgy).

Ökológiai szemlélet tükröződése a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.

A gyermekek környezetóvó, javító tevékenységének szervezésekor bekapcsolódás különböző természetvédelmi szervezetek (pl. Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet).

2.13.4. A környezeti nevelés módszerei, tevékenységi formái

Tanórai keretek

A tanórai tartalom a tanulók számára a kötelezően elsajátítandó tartalmat jelenti. Ennek szervezési formája lehet

- hagyományos, mely alatt a 45 perces tanórákat értjük, illetve
- nem hagyományos tanóra, ami lényegében a komplex (kereszttantervi, tantárgyközi) foglalkozásokat öleli fel, s mint ilyen kiemelkedő jelentőségű a környezeti nevelés szempontjából (pl. projektmódszer, erdei iskola, témanap-témahét, terepgyakorlat stb.) Ezek olyan tanulásszervezési formák, amelyeknek éppen az az egyik meghatározó jellege, hogy nem tanórakeretben történnek.

Hagyományos tanórai foglalkozások

A nemzeti alaptanterv és a kerettanterv lehetőségeit kihasználva – a tantárgyi programokból kiindulva – meg kell határozni a környezeti nevelési tananyagot. Minden tantárgyba próbáljuk beépíteni a környezeti nevelés célkitűzéseit. A helyi tanterv megírásakor is törekedjünk rá, hogy az egyes tantárgyak célkitűzéseinél jelenjenek meg a környezeti nevelési célok is.

A tanárok a tanmenetben jelölik az órákat, amelyek tananyaga szorosan kapcsolódik a környezeti nevelési célkitűzésekhez.

A tanórán a tananyagon kívül még sok apróság is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra.

„A céloknak megfelelő feladatok, tevékenységek konkrét meghatározása, minél részletesebb felsorolása, bemutatása nemcsak az áttekinthetőség, a könnyebb gyakorlati alkalmazás, hanem a finanszírozás miatt is nagyon fontos. A tantestületnek el kell döntenie, hogy milyen módon kívánja megvalósítani feladatait, milyen területek azok, amelyek leginkább szolgálják a kitűzött célokat, és nem utolsósorban, hogy melyek azok a területek, amelyekhez az erőforráslistában talál megfelelőt, vagy van reális esélye a megszervezésre.” (Iván Zsuzsanna: Hogyan készítsük el az iskolai környezeti nevelési programot?)

Lehet önálló tantárgyat is létrehozni a környezeti nevelési tartalmak oktatására, de ha az iskola egészét nem hatja át a környezeti nevelés szelleme, nem érjük el vele célunkat.

Nem hagyományos tanórai foglalkozások

Kötelező tananyag elsajátítása nem hagyományos (45 perces) órakeretek között is történhet. Néhány példa szerepel itt az ilyen típusú tanítási-tanulási keretre. Ezek a környezeti nevelés céljainak kitűnően megfelelnek:

- Erdei iskola: „Az erdei iskola olyan többnapos, szorgalmi időben megvalósuló, a szervező intézmény székhelyétől különböző helyszínű, környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység, melynek során a tanulás folyamatát – a tanulói képességek fejlesztését és a tananyag elsajátítását – a tanulók aktív, együttműködő, cselekvő (kooperatív-interaktív) megismerő tevékenységére építik. az ismeretszerzés folyamatában elsősorban tanulási technikákra helyezi a hangsúlyt. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció.” (Lehoczky János)
- Téma nap – témahét: Iskolánkban évek óta tartunk egy őszi téma napot és két tavaszi téma napot. Ilyenkor választunk egy témát, melyet projektmódszerrel dolgozunk fel, korosztályoknak megfelelően.
- Jeles napok: Ide a hagyományosan, minden évben megtartott, állandó programmal rendelkező jeles napokat vegyük listára, melyen kötelező tananyagot sajátítottunk el. Iskolánkban ilyen a víz világnapja, a madarak és fák napja, Föld napja.
- Terepgyakorlatok: Nagyon jó módszer például az 5-6. évfolyam számára, Magyarország élőhelyeinek, ezek élővilágának megismerésében. Iskolánkban a vizek élővilágáról szóló tananyaggal kapcsolatos ismeretek elmélyítése mindig egy a Holt-Tiszához szervezett terepgyakorlat keretében történik.

Nem a tanteremben tartott óra: Iskolánkban a háziállatfajták oktatásánál meglátogatunk egy gazdasági udvart. A Miskolchoz kapcsolódó történelmi tananyagok tanulásánál lehetőségünk nyílik a műemlékek, múzeumok meglátogatására, és itt a tananyag feldolgozására.

Tanórán kívüli lehetőségek

- szakkör
- gyűjtőmunka
- fórum
- vetélkedő
- nyári tábor
- kézműves foglalkozás
- színház, mozi
- akciók, kampányok
- kirándulás, túra
- tanulmányút
- múzeum, állatkert látogatása
- pályázatokon való részvétel
- iskolakert
- madárbarát kert
- hulladékgyűjtés
- nemzetközi projektek (BIESEL, savas eső)
- kiállítás (készítés, megtekintés)
- települési környezet szépítése
- köztéri demonstráció
- tanösvény kialakítás

Módszerek:

Használhatunk hagyományos módszereket, de a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabbak az élményalapú, tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerek. Törekedni kell ezek minél sokoldalúbb alkalmazására.

Taneszközök

Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.

Térképek, tájékozási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.

Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp, bonckészlet stb.).

Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.)

Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.)

Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseéhez (pl. megfelelő szerszámok)

Megjegyzés: A részletes környezeti nevelési programot a 7. sz. önálló dokumentum tartalmazza.

3. A kerettanterven alapuló helyi tanterv:

3.1. A képzés teljes szerkezete, pedagógiai szakaszolása:

A teljes képzési idő: 8 év

A képzés pedagógiai szakaszai:

- Alsó tagozat:

1-4. évfolyam

- Felső tagozat:

5-8. évfolyam

a) A képzés keretei:

1. osztály	Be
2. osztály	
3. osztály	
4. osztály	Ki --- (1)
5. osztály	
6. osztály	Ki --- (2)
7. osztály	
8. osztály	Ki --- (3)

Be : Belépés az általános iskolai képzésbe.

Ki (1): Kilépés a 8 osztályos gimnáziumi képzésbe.

Ki (2): Kilépés a 6 osztályos gimnáziumi képzésbe.

Ki (3): Kilépés a 4 osztályos gimnáziumba, szakközépiskolába, szakmunkásképzésbe, 9-10. évfolyamba.

A Kormány 5/2020. (I. 31.) rendeletében a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításában rendelte el a NAT2020 bevezetését és alkalmazását.

A fentiek szerint többek között elrendeli:

„1. § A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet

(a továbbiakban: Rendelet) 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kerettantervek meghatározzák

a) a nevelés-oktatás céljait,

b) a tantárgyi rendszert,

c) az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát,

d) a tantárgyak követelményeit,

e) a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztésének feladatait,

f) a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló időkeretet.”

2. § A Rendelet 3. alcíme a következő 5/A. §-sal és 5/B. §-sal egészül ki:

„5/A. § Az oktatásért felelős miniszter kerettantervet, alapprogramot, irányelvet ad ki és tesz közzé.

5/B. § A nemzeti köznevelésről szóló törvény 9. § (8) bekezdésében rögzített egyedi megoldásoknak a Nat-ban és

a kerettantervekben meghatározott ismeretanyagot tartalmazniuk kell.”

3. § (1) A Rendelet 8. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege – a (4)–(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel – egy

tanítási héten legfeljebb

a) az első–harmadik évfolyamon huszonnégy,

b) a negyedik évfolyamon huszonöt,

c) az ötödik és a hatodik évfolyamon huszonnyolc,

- d) a hetedik és a nyolcadik évfolyamon harminc,
e) a kilencedik–tizenharmadik évfolyamon harmincnégy **óra lehet.”**

A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet II. Rész II.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„II.1. A KULCSKOMPETENCIÁK

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat

figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat,

továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó

mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

A rendelet mellékletének II. Rész II.2.1. pontja szerint az alábbi műveltségi területekben a következő nevű tantárgyak kerülnek oktatásra:

Műveltségi terület	Tantárgy
Magyar nyelv és irodalom:	Magyar nyelv, Magyar irodalom
Matematika	Matematika
Történelem	Történelem Állampolgári ismeretek Hon- és népismeret
Etika / hit- és erkölcstan	Etika

	Református hittan
	Római katolikus hittan
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret
	Természettudomány
	Biológia
	Fizika
	Kémia
	Földrajz
Idegen nyelv	Angol nyelv (első idegen nyelv)
	Német nyelv (első idegen nyelv)
Művészetek	ének-zene
	Dráma és színház
	Vizuális kultúra
Technológia	technika és tervezés
	digitális kultúra
Testnevelés és egészségfejlesztés	testnevelés
Közösségi nevelés	osztályfőnöki

Alkalmazott TANTERVEK:

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020-2021	H2020	H2013	H2013	H2013	H2020	H2013	H2013	H2013
2021-2022	H2020	H2020	H2013	H2013	H2020	H2020	H2013	H2013
2022-2023	H2020	H2020	H2020	H2013	H2020	H2020	H2020	H2013
2023-2024	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020	H2020

- **H2013** – a kormány 2012-es Nemzeti Alaptanterve(110/2012.(VI.4.)) alapján 2012. december – 2013. márciusa között kiadott kerettantervei szerint elkészített helyi tanterv.
- **H2020** – a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.) Korm. rendeletet módosító 5/2020.(I.31.) rendelet alapján kiadott kerettantervei szerint elkészített helyi tanterv.

3.2. Óraterveink

3.2.1 A H2020 alapján bevezetésre kerülő óratervek az alsó tagozatban:

Az alsó tagozatban a H2020 szerint a 2020/2021-es tanévtől alkalmazott óratervek

Tantárgy	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	heti óraszám	Éves óraszám	heti óraszám	Éves óraszám	heti óraszám	Éves óraszám	heti óraszám	Éves óraszám
Kötelező tanítási órák								
Magyar nyelv	3+1	144	3+1	144	2+1	108	2+1	108
Magyar irodalom	4	144	4	144	3+1	144	3+1	144
Idegen nyelv	-	-	-	-	2	72	2+1	108
Matematika	4+1	180	4+1	180	4	144	4	144
Digitális kultúra	-	-	-	-	1	36	1	36
Etika / hit- és erkölcstan	1	36	1	36	1	36	1	36
Környezetismeret	-	-	-	-	1	36	1	36
Ének-zene	2	72	2	72	2	72	2	72
Vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	1	36
Technika és tervezés	1	36	1	36	1	36	1	36
Testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180
Tanítási órák összesen	22+2	864	22+2	864	22+2+2	936	23+2+1	936
Választható órakeret								
Választható órakeret	2	72	2	72	2	72	2	72
További tervezhető órakeret	2	36	2	72	2	72	2	72
Egyéb időkeret (csop.bont.)	10	-	10	-	10	-	13	-
Heti tanulói terhelhetőség óraszám (max)	26	-	26	-	26	-	27	-
Az osztályok max. engedélyezett időkerete	52	-	52	-	52	-	55	-

Pirossal és kékkel megjelölt órakeretekből megnöveltük a magyar és a matematika tantárgy óraszámait. A digitális kultúra tantárgy oktatását 3. évfolyamon kezdjük el. Sikeres formaintézményünkben 3. évfolyamon az idegennyelv oktatás bevezetése előkészítő jelleggel.

Terveink között szerepel ennek a formának az 1. osztálytól való alkalmazása – a szakember ellátottság függvényében.

A tananyag elsajátításakor – minden tagozaton – lehetőleg az egymásra épülő, témára többször visszatérő és ismeretanyagában kibővítő, koncentrikus jellegű megoldást alkalmazzuk.

* - 3. évfolyamtól vezetjük be az angol nyelv oktatását.

3.2.2 A H2020 alapján bevezetésre kerülő óratervek a felső tagozatban:

A felső tagozat tantárgyai és heti óraszámjai

Tantárgy	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	heti óraszám	Éves óraszám	heti óraszám	Éves óraszám	heti óraszám	Éves óraszám	heti óraszám	Éves óraszám
Kötelező tanítási órák								
Magyar nyelv	2	72	2	72	1+1	72	1+1	72
Magyar irodalom	2	72	2	72	2	72	2	72
Történelem	2	72	2	72	2	72	2	72
Idegen nyelv	3+2*	108	3+2*	108	3+2*	108	3+2*	108
Matematika	4	144	4	144	3+1	144	3+1	144
Digitális kultúra	1	36	1	36	1	36	1	36
Etika / hit- és erkölcsan	1	36	1	36	1	36	1	36
Természettudomány	2	72	2	72	-	-	-	-
Fizika	-	-	-	-	1	36	2	72
Kémia	-	-	-	-	1	36	2	72
Biológia	-	-	-	-	2	72	1	36
Földrajz	-	-	-	-	2	72	1	36
Ének-zene	2	72	1	36	1	36	1	36
Hon- és népismeret	-	-	1	36	-	-	-	-
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	1	36
Vizuális kultúra	1	36	1	36	1	36	1	36
Dráma és színház	1	36	-	-	-	-	-	-
Technika és tervezés	1	36	1	36	1	36	-	-
Testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180
Osztályfőnöki	1	36	1	36	1	36	1	36
Tanítási órák összesen	27+1	1008	26+1	972	28+2	1080	28+2	1080
Választható órakeret								
Választható órakeret	1	36	2	72	2	72	2	72
További tervezhető órakeret	2	108	2	108	2	144	2	144
Egyéb időkeret (csoportbont.)	8	-	8	-	12	-	12	-
Heti tanulói terhelhetőség óraszám (max)	30	-	30	-	32	-	32	-
Az osztályok max. engedélyezett időkerete	51	-	51	-	56	-	56	-

* - emelt angolra beállított óraszám

2002 szeptembere óta az idegen nyelv és a matematika tantárgyak oktatását – a 6-7-8. évfolyamokon – csoportbontásban valósítjuk meg. Iskolánkban ennek az oktatási formának továbbra is igen kedvező fogadtatása van a szülők körében.

A csoportbontásra emelt óraszámú oktatást kívánunk építeni. Amikor az osztályok nívócsoportokban matematikát vagy idegen nyelvet tanulnak, a jók közül a legjobbkat

kiemelve emeltszintű angol képzést biztosítunk számukra. Így a korábbi osztálykeretek megmaradnak! (Emelt óraszámokban oktatás: 5-8. évfolyamon!)

A 2015/2016-os tanévtől névcsoporthoz tartozókat oktatjuk a magyar nyelv és irodalom tantárgyakat a 3-6. évfolyamokon. A következő években ezt a szervezési formát – felmenő rendszerben – ki kívánjuk terjeszteni a 7. majd a 8. évfolyamokra is. A matematika és idegen nyelvi csoportbontásokat folyamatosan név csoportosra kívánjuk cserélni.

2015. szeptemberétől - kísérleti jelleggel - bevezetjük a 3. évfolyam egésznapos osztályaiban is a névcsoporthoz tartozókat matematika és magyar nyelv és irodalom tantárgyakból. Célja: a tehetséggondozás és a felzárkóztatás intenzívebbé tétele

3.2.3. A H2020 alapján bevezetésre kerülő óratervek az SNI-s tagozatban:

Sajátos nevelési igényű tanulók tanterve

ÉVFOLYAMOK	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
TANTÁRGYAK	Heti /évi óraszám	Heti /évi óraszám	Heti /évi óraszám	Heti /évi óraszám	Heti /évi óraszám	Heti /évi óraszám	Heti /évi óraszám	Heti /évi óraszám
Magyar nyelv és irodalom	7 252	7 252	7 252	7 252	4 144	4 144	4 144	4 144
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	-	-
Történelem, állampolgári ismeretek	-	-	-	-	2 72	2 72	2 72	2 72
Hon- és népismeret	-	-	-	-	1 36	-	-	-
Etika / hit- és erkölcsstan	1 36	1 36	1 36	1 36	1 36	1 36	1 36	1 36
Matematika	4 144	4 144	3 96	4 144	4 144	4 144	4 144	4 144
Digitális kultúra	-	-	-	1 36	1 36	1 36	1 36	1 36
Környezetismeret	2 72	2 72	2 72	2 72	-	-	-	-
Természettudomány	-	-	-	-	2 72	2 72	4 144	4 144
Földrajz	-	-	-	-	-	1 36	1 36	2 72
Ének-zene	2 72	1 36	2 72	2 72	2 72	2 72	1 36	1 36
Vizuális kultúra	1 36	2 72	2 72	2 72	2 72	2 72	1 36	1 36
Technika és tervezés	1 36	1 36	1 36	1 36	1 36	1 36	2 72	1 36
Testnevelés	5 180	5 180	5 180	5 180	5 180	5 180	5 180	5 180

Osztályfőnöki	-	-	-	-	1 36	1 36	1 36	1 36
Tanítási órák összesen	23	23	23	25	26	26	29	29
<i>Szabadon terv. órakeret</i>								
Hab. rehab. 52.§.(6)	2 72	2 72	2 72	2 72	2 72	2 72	2 72	2 72
Összesen:	25	25	25	27	28	28	31	31

Az óratervek adott tanévre szóló 2-es, 3-as összevonású változatait az SNI-s helyi tanterv tartalmazza. Erre támaszkodhatunk az órarend-készítés során, mert ez megmutatja, hogy mennyi lesz a tanulócsoport heti kötelező tanóráinak száma együttesen. Ugyancsak ezt a számot használhatjuk az elkészített órarend kontrolljához is.

Az óratervekben elkülönítettük a közvetlen és önálló órátípusokat, mert ezek különböző módon érintik az osztály órarendjét. *A közvetlen órák – e tekintetben – hangsúlyosabbak, mert növelik az ellátandó órák mennyiségét, míg az önálló órák ugyanazon időben zajlanak, tehát ilyen hatásuk nincs.*

A három évfolyamból összevont tanulócsoportok közvetlen és önálló óráinak aránya optimális esetben is (alacsonyabb óraszámú évfolyamok, pl. alsó tagozat) 30-70%. *Az alacsonyabb óraszámú tantárgyaknál, (ld. környezetismeret 1-4. évfolyam) arra törekedtünk, hogy hetente legalább 1 közvetlen órát kapjon a tanuló még akkor is, ha a két tanóra 30%-a kevesebb, mint 1.*

A közös – közvetlen órák (ének, rajz, életvitel, testnevelés, osztályfőnöki) mennyiségének meghatározásakor a magasabb óraszámú évfolyam tanóráit illesztjük az órarendbe.

3.3. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, és taneszközök kiválasztásának elvei

Az említett elvek feleljenek meg intézményünk célrendszerének, ennek érdekében tartalmazzák a képességfejlesztés sokoldalú lehetőségeit.

Feleljenek meg az önálló tanulást segítő didaktikai alapelveknek:

- a könyvek szerkezete legyen világos és egyszerű
- motiváljon, keltse fel a gyerekek érdeklődését,
- szövege az életkornak megfelelő megfogalmazású legyen,

- kerülje az idegen kifejezéseket, szavakat,
- ábrái, betűméretei, szerkesztése segítse az önálló ismeretszerzést,
- ösztönözzön ismeretszerzésre, rendszerezésre,
- adjon lehetőséget a differenciált képességfejlesztésre,
- adjon mintát az önálló feladatmegoldásokra.

Piktogramjai, jelrendszere legyen azonos valamennyi évfolyamon.

Méretében legyen kézbe vehető, borítója érdeklődést keltő, színes és tartós.

Legyen több évig használható, az ára elérhető.

Egy tankönyvcsaládhoz azonos elvek alapján készüljenek mérőlapok.

3.4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A kerettantervek meghatározzák a továbbhaladás feltételeit. A negyedik-nyolcadik évfolyamon a tanulók akkor léphetnek tovább, ha az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítették ezen feltételeket.

A nevelők érdemjegyekkel bírálják el a tanév során a követelmények teljesítését és a tanulók tanulmányi munkáját. A második-nyolcadik évfolyamokon „elégséges” év végi osztályzatot kell a diáknak megszerezniük.

Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamokon a tanév végén

- valamely tantárgy(ak)ból elégtelen osztályzatot szerez, akkor azokból a tantárgyakból a magasabb évfolyamba lépéshez sikeres javítóvizsgát kell tennie.

A második-nyolcadik évfolyamokon a magasabb évfolyamba lépéshez – az év végi osztályzatok megszerzéséhez a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie,

- ha az igazgató felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.
- ha magántanuló volt.
- ha egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott.
- ha a tanítási követelményeket az előírtnál hamarabb teljesítette.

Az első évfolyamos tanuló a 250 óra feletti mulasztás esetén nem léphet felsőbb osztályba.

3.5. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

- Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, vagy ha ezt csak december 31. napjáig tölti be, a szülő kérje gyermeke felvételét az iskolába.
- Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt);
 - a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta);szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
- A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
- Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt. A döntésnél figyelembe kell venni, ha a tanuló Tiszalúc nagyközség közigazgatási területén életmódszerűen tartózkodik, ideiglenes lakásbejelentővel rendelkezik.

3.6. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának, szorgalmának ellenőrzése és értékelése

3.6.1. Az értékelés, ellenőrzés szükségessége

A számonkérést és értékelést illetően minden pedagógusnak tisztában kell lennie azzal, hogy a jól motivált tanulók a tudásért akkor is tanulnak, ha nem ellenőrzik őket. A közepesen, vagy gyengén motivált tanulók úgy tanulnak, ahogy értékelik, s nem úgy, ahogy tanítják őket. Ha nincs értékelés, akkor nem tanulnak, vagy tanáraik feleltetési szokásaihoz igazítják

tanulásukat, esetleg tanulás helyett kreatív alkalmazkodási stratégiákkal próbálják túlélni az iskolai éveket. Ennek elkerülése végett a tanítás-tanulás folyamatában a tanulók szóbeli, írásos, cselekvéses produkcióira minden esetben reagálni kell.

Az 1-4. évfolyamokon különösen fontos, hogy a tanulói produkció és a megerősítés között minimális idő teljen el, hiszen életkoruknál fogva nekik még igen nehéz a produkciót és annak megerősítését egységben észlelni. A hiba kiküszöbölése szempontjából sem közömbös, hogy lehetőleg késlekedés nélkül és a konkrét hibára való rámutatással lokalizálásra kerüljenek a tanulói problémák. A nevelői reagálás történhet szavakkal, osztályzattal, jelekkel, gesztusokkal, mimikával – számtalan módon. A megerősítés magatartásmódosító erővel rendelkezik, ezért nem mindegy, hogy hogyan történik az értékelés az iskolában.

3.6.2. Az ellenőrzés és értékelés viszonya

Az ellenőrzés, értékelés a nevelés-oktatás szerves része. Szerepe van a tervezésben, a folyamatban és a folyamat befolyásolásában. Jelenti az ismeretek ellenőrzését, ugyanakkor elő kell segítenie a továbbfejlesztést és a fejlődést, az önértékelés és énkép fejlődését, s a további teljesítményre motiválóan kell hatnia.

Az értékelés hagyományos módja az iskolákban az osztályozás, de a szerepe csökkenni kezd, mivel felmenő rendszerben belépett a szöveges értékelés.

Fontos elem az osztályozásban a gyerekek közti állandó összehasonlítás, rangsorolás, hiszen csak így van értelmük a különböző kategóriáknak.

Az értékelés egy fejlődési állapotjelentés. Az értékelésnek az egyént önmagában kell mérnie, mennyit fejlődött az előző szinthez képest, saját lehetőségeit mennyire aknáztta ki.

Benne kell legyen a fejlődés feltételezése. Nem az a pedagógus célja, hogy tetten érje a gyereket azon, hogy mit nem tud, hanem megvizsgálni, hogy még miben segíthet. Az ember, a gyerek, alapvetően érdeklődő, befogadni akaró, az önmegvalósítás motívumával rendelkező lény. Igyekezzünk kihasználni életkori és nembeli adottságait. Minden remény megvan arra, hogy megtanulja a tananyagot, de sok egyebet is. "... nem halat fogunk neki, hanem megtanítjuk halászni." (Dr.Füle Sándor)

Fontos az egymásra figyelés, a tolerancia kialakítása. Az élet zajlik az iskolában, az iskola nem mesterséges élettér. Az értékelésnek nevelő hatásúnak kell lennie.

Az ellenőrzés megelőzi az értékelést, annak szükséges, de nem elégséges előfeltétele. Az értékelés hosszú és bonyolult folyamat részeredményét, vagy végeredményét viszonyítja a célokhoz, míg az ellenőrzés rövid távú és viszonylag egyszerű „értékelés”. Az értékelési stratégia akkor nevezhető szakszerűnek és differenciáltnak, ha sokféle módszer kerül felhasználásra és minden lehetséges alkalommal sor kerül az egyéni különbségek figyelembevételével a tanítványok számára megerősítés nyújtására. Fontos időnként olyan strukturált értékelési módszereket felhasználni, amelyekkel rövid idő alatt minden tanítványnak egyszerre lehet sok megerősítést adni.

3.6.3. A tanulók ellenőrzésének helye és értékelésének színterei

- a tanítási órák,
- a tanulmányi versenyek,
- az iskolai táborok,
- a diákönkormányzati tevékenység,
- a rendezvények, versenyek,
- az iskolai életéhez tartozó egyéb tevékenységek,
- a szabadidős tevékenységek,
- a témanapok,
- az erdei iskolák,
- a kirándulások, túrák,
- a szakkörök,
- a napközi.

Rendkívül összetett és fontos feladat a tanulók minden tevékenységének ellenőrzése, értékelése. Ez ugyanis megerősíthet abban, hogy jól végezzük munkánkat, és segíthet abban, hogy az esetleges hiányosságokat feltárjuk.

3.6.4. Az ellenőrzés, értékelés irányul

- a teljesítményre,
- szorgalomra (tanórai, otthoni munka, iskolai életéhez kapcsolódó),
- magatartásra (órán, órán kívül),
- a tanulónak az önmagához viszonyított fejlődésére,
- az alkalmazható tudás, készség, képesség kialakulására, fejlődésére.

3.6.5. Az értékelés célja

Az egyénre szóló, pedagógiaileg és pszichológiailag helyesen adagolt értékelés (akár elismerés, akár elmarasztalás) legfontosabb következményének az önértékelő képesség kialakulása tekinthető. A pedagógiai értékelés célrendszere a tanítási-tanulási folyamatra és az eredményre irányul. A pedagógiai értékeléshez szükséges adatokat különböző módszerek (feleltetés, feladatlapos felmérés, tantárgyteszt, stb.) segítségével lehet összegyűjteni. Az értékelés akkor lehet érvényes és megbízható, ha a mérés tárgya fogalmilag tiszta, a mérőeszköz megfelel a mérés tárgyának és a mérésmetodikai követelményeknek, ha az előkészítés, a lebonyolítás és az adatok feldolgozása standardizált, azaz előzetesen megállapított eljárások szerint történik.

3.6.6. Az értékelés fajtái

- Szükséges a diagnosztikus, a formatív és szummatív értékelési funkciók világos megkülönböztetése a tanulók számára is, hogy értsék, a pedagógus miért türelmes és megengedő a formatív értékeléskor és miért szigorú és objektív a szummatív értékeléskor.
- A diagnosztikus értékelés a pedagógus tájékozódását szolgálja valamely nagyobb tartalmi-tematikus egység tanításának megkezdése előtt. Célja a tanuló ún. előzetes tudásának feltárása, a fejlesztés lehetőségeinek keresése. Kiindulópontot szolgáltat a pedagógiai folyamatban való javító-fejlesztő jellegű beavatkozáshoz. Bármikor végezhető, ha indokoltnak látszik. Az értékelés tárgya: kognitív, affektív és pszichomotoros területek, fizikai, pszichológiai tényezők.
- A formatív értékelés a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője. Célja a hatékony tanítás, eredményes tanulás elősegítése. Elsősorban a tudáselemekre, rész tudásra irányul, így lehetőséget nyújt a tanulási hibák és nehézségek differenciált feltárására, amely lehetővé teszi a korrekciót. Itt van lehetőség arra, hogy a tanulók olyan feladatot is megoldjanak, amilyennel sohasem találkoztak. Gyakorlati lehetőséget kapnak az önálló tanulásra, önálló gondolkodásra. A folyamatban nincs ítélezés, minősítő értékelés. Az értékelést a tanuló maga végzi (önellenőrző és önértékelő képesség fejlesztése), adatai nem befolyásolják a minősítő értékelést. Az értékelés tárgya: kognitív területek.

- A tanulási folyamat nevezetes szakaszainak befejezésekor lehet alkalmazni a szummatív (lezáró-minősítő) értékelést. Globális képet adhat a tanulókról, kifejezi, hogy egy-egy hosszabb tanulási periódus végén milyen mértékben tett eleget a tanuló a tanulási követelményeknek. (témazáró) Csak olyan teljesítménymódokat és tanulási tartalmakat szabad minősíteni, amelyek fejlesztése megtörtént. Az értékelés tárgya: kognitív területek, pszichomotoros, affektív szférák.

Meghatározó a méréseken alapuló tanulói képességek – készségek szintje.

3.6.7. Az ellenőrzés, értékelés módszerei röviden

szóbeli

- szóbeli felelet, kérdés (főleg 1-3. évf.)
- összefüggő szóbeli beszámoltatás (4-8. évf. rásegítő kérdésekkel, felkészülési idővel)
- kiselőadás

írásbeli

- dolgozat
- röpdolgozat
- feladatlap

gyakorlati

- bemutatás (a készségtárgyaknál)
- gyűjtőmunka
- projekt
- portfólió
- prezentáció

A szóbeli és írásbeli értékelés megfelelő arányban kell alkalmazni.

3.6.8. A szöveges minősítés rendje és formája első évfolyamon és a második évfolyam I. félévében

A szöveges értékelés tartalmazza, hogy milyen a gyermek

- tanulmányi teljesítményének alakulása a tantárgy sajátosságaiból adódóan,
- ismereteinek, képességeinek fejlődése,

- kimagasló teljesítményének értékelése,
- erőfeszítése a képességeinek megfelelő teljesítmény elérése érdekében,
- a tantárgyhoz fűződő viszonya, érdeklődése, aktivitása,
- rendszeres felkészülése az órákra,
- feladatvégzése önállóan, csoportban,
- a tanítói segítségre szorulása mértéke,
- az önellenőrző képességének szintje, fejlődése.

Javaslatokat nyújt a továbbhaladására, a meglévő hiányosságok pótlására.

Szóbeli értékelés:

a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi fejlődéséről a tanítási órákon és másiskolai foglalkozásokon a nevelő rendszeresen szóbeli visszajelzéseket ad a tanulónak.

Írásbeli értékelés:

a tanuló magatartásáról, szorgalmáról és tanulmányi fejlődéséről részletes, személyre szabott értékelést kap írásban. Meghatározott szabályok szerint, -formában és időszakokban.

A szülők fogadó órákon személyre szabottan, szülői értekezleteken pedig az osztályközösségre vonatkozóan kapnak részletes tájékoztatást.

3.6.9. A törvény által előírt félévi és év végi szöveges minősítés

Félévi:

Személyre szóló és minden területre kiterjedő beszámoló a tanuló elért eredményéről és magatartási, szorgalmi helyzetéről.

Év végén szigorú **számadású**, digitálisan kitöltött hivatalos bizonyítvány pótlapon történik a tanulók értékelése.

A meghatározott szempontok szerint, előre kinyomtatott formában, de évfolyamonkénti változásokkal, a jellemző kifejezések aláhúzásával kap minősítést a tanuló. Ebben a formában lehetőség van még a személyes megjegyzések, hozzáfűzések megtételére is.

3.6.10. A szöveges minősítés szabályai

- **Felzárkóztatásra szorul az a tanuló, aki a továbbhaladáshoz szükséges tudásanyagot 0-39%-ig nem, vagy csak alig teljesítette. Nem százalékban kifejezhető tantárgyak esetében látható**

igyekezete ellenére, a képességei figyelembe vételével nem vagy csak nagyon keveset teljesített. / készségtárgyak esetében a minimum szint/

- Megfelelt minősítést kaphatna az a tanuló, aki mérhető tudás szint esetén 40-90%-ig sajátította el az anyagot.

- Készségtárgyak esetén az elsajátítandó tananyagot legjobb képességei és látható törekvése ellenére is csak a saját szintjének megfelelően tudta elsajátítani.

- Jól megfelelt minősítést kapnának azok a tanulók, akik az elsajátítandó tananyagot 90-100%-ban teljesítették. Készségtárgyak esetén teljes egészében, látható igyekezettel és szorgalommal teljesítette a tananyagot.

- Kiváló minősítést kaphatnának azok a tanulók, akik szinte hibátlanul, kimagasló szorgalommal és igyekezettel végezték az adott időszakban munkájukat. **Ez a szöveg már nem aktuális. Már minden tantárgyból adunk ötfokú skálának megfelelő szöveges minősítést félévkor is!!! Helyette: Gyenge** , mely a továbbhaladáshoz szükséges minimumok elsajátítását feltételezi,

érhető tudásszint esetén 30-50%. Nem százalékban kifejezhető tantárgyak esetén (készségtárgyak) az elsajátítandó éves tananyag alapjait látható igyekezettel, a képességei figyelembe vételével (ének!) teljesítette.

Megfelelt, mely mérhető tudásszint esetén 51-80% -ban sajátította el az anyagot. Nem százalékban kifejezhető tantárgyak esetén (készségtárgyak) az elsajátítandó éves tananyag több mint a felét látható igyekezettel, a képességei figyelembe vételével (ének!) teljesítette.

Jó, mely mérhető tudásszint esetén 81-90% -ban sajátította el az anyagot.

Nem százalékban kifejezhető tantárgyak esetén (készségtárgyak) az elsajátítandó éves tananyagot majdnem teljes egészében látható igyekezettel, a képességei figyelembe vételével (ének!) teljesítette.

Jól megfelelt, mely mérhető tudásszint esetén 91-100% -ban sajátította el az anyagot.

Nem százalékban kifejezhető tantárgyak esetén (készségtárgyak) az elsajátítandó éves tananyagot teljes egészében látható igyekezettel, a képességei figyelembe vételével, szorgalmasan teljesítette.

Felzárkóztatásra szorul értékelést olyan esetben adunk, amikor több időre van szüksége egy tanulónak a tananyag elsajátításához, a felzárkóztatásra szorul kifejezéssel jelezzük a tanuló jelenlegi helyzetét.

A szülővel való egyeztetés esetén fordulhat elő indokolt esetben, (bizonyos diszfunctiós zavarok stb.) hogy évismétlést javasol a nevelő.

A naplóba bekerülnek a százalékos értékelések, vagy a fent felsorolt rövid minősítő szövegek.

A nevelő által szabadon választott szöveges értékelésben segítséget nyújthat a szókinestár.

- Nagyfokú hiányosságok, diszfunctiós zavarok, részképesség problémák esetén a felzárkóztatásra szorul kifejezést használja a nevelő. Kirívó esetben pedig a szülővel való megegyezés után évfolyam ismétlési javaslattal élhet a tanár, csak szülői beleegyezéssel.

3.6.11. Az osztályzatra történő átválthatóság szabályai

A szöveges értékelés már elkészített anyagának egy rövidítettebb változata, mely tartalmazza a módot, gyakoriságot és formát.

Az egyes tantárgyaknál használhatóak a következő kifejezéseket:

Gyenge, mely a továbbhaladáshoz szükséges minimumok elsajátítását feltételezi, érhető tudásszint esetén 30-50%. Nem százalékban kifejezhető tantárgyak esetén (képességtárgyak) az elsajátítandó éves tananyag alapjait látható igyekezettel, a képességei figyelembe vételével (ének!) teljesítette.

Megfelelt, mely mérhető tudásszint esetén 51-80% -ban sajátította el az anyagot. Nem százalékban kifejezhető tantárgyak esetén (képességtárgyak) az elsajátítandó éves tananyag több mint a felét látható igyekezettel, a képességei figyelembe vételével (ének!) teljesítette.

Jó, mely mérhető tudásszint esetén 81-90% -ban sajátította el az anyagot.

Nem százalékban kifejezhető tantárgyak esetén (képességtárgyak) az elsajátítandó éves tananyagot majdnem teljes egészében látható igyekezettel, a képességei figyelembe vételével (ének!) teljesítette.

Jól megfelelt, mely mérhető tudásszint esetén 91-100% -ban sajátította el az anyagot.

Nem százalékban kifejezhető tantárgyak esetén (készsgtárgyak) az elsajátítandó éves tananyagot teljes egészében látható igyekezettel, a képességei figyelembe vételével, szorgalmasan teljesítette.

Felzárkóztatásra szorul értékelést olyan esetben adunk, amikor több időre van szüksége egy tanulónak a tananyag elsajátításához, a felzárkóztatásra szorul kifejezéssel jelezzük a tanuló jelenlegi helyzetét.

A szülővel való egyeztetés esetén fordulhat elő indokolt esetben, (bizonyos diszfunkciós zavarok stb.) hogy évismétlést javasol a nevelő.

A naplóba bekerülnek a százalékos értékelések, vagy a fent felsorolt rövid minősítő szövegek.

A nevelő által szabadon választott szöveges értékelésben segítséget nyújthat a szókinctár.

Abban az esetben, ha a tanuló és szülei iskolaváltoztatás vagy egyéb okok miatt igényelnék a szöveges értékelés jegyben történő kifejezését a nevelő igazodjon a fent említett kifejezések tartalmához.

3.6.12. Az osztályzattal értékelés alapelvei és módja

Az értékelés módjai: Szövegesen, vagy százalékosan. A százalékok meghatározzák adott esetben az érdemjegyet is.

Az érdemjeggyel történő értékelés folyamatos legyen:

2 órás heti tárgy min. 2 jegy/hó

4 órás heti tárgy min.3 jegy/hó

Az osztályzat javításának módját a szaktanár döntse el, de legyen lehetőség a javításra.

Az év végi jegy tükrözze az egész éves munkát.

A készsgtárgyak és a belépő tantárgyak értékelése érdemjeggyel történik vagy/és szöveges értékeléssel

- A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az
- első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
- A tanulók magatartását az **első évfolyamon** a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.

- A **második-nyolcadik** évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.
- A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

- Az osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

- Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

a házirendet betartja;

a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;

kötelességtudó, feladatait teljesíti;

önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;

tisztelettudó;

társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;

az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;

óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;

nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

a házirendet betartja;

tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;

feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;

feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;

az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;

nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki a házi rendet

nem minden esetben tartja be;

a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;

feladatait nem minden esetben teljesíti;

előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
igazolatlanul mulasztott;
osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

- A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

- A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

- Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;

- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
 - vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
 - vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
 - vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
 - vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.
- Az iskolai jutalmazás formái.
- a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretet adhatók:
 - szaktanári dicséret,
 - napközis nevelői dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - igazgatói dicséret,
 - nevelőtestületi dicséret.
 - b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
 - szaktárgyi teljesítményért,
 - példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
 - c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
 - d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülhetnek.
 - e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülhetnek.
 - f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
 - g) Az iskola legeredményesebb tanulója az általános iskolai tanulmányai befejeztével tantestületi dicséretben és tárgyjutalomban részesül.

- A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

- A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

3.6.13. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái és rendje

3.6.13.1. A beszámoltatás formái

A röpdolgozat

Célja lehet az osztály minden tanulójának, vagy egy részének egyszerre történő feleltetése. Időpontját nem kell előre megadni, de fontos, hogy időzítése kellő átgondoltsággal történjen. Formája lehet kötetlen, egyszerű feleletválasztás, vagy teszt, mondat kiegészítés, stb.

Gyakorta alkalmazható, előzetes bejelentése nem szükséges. Csak az előzetesen leadott, begyakorlott anyagot lehet így számon kérni. Javítására sor kerülhet a tanár megítélése alapján.

A témazáró

A dolgozat írása előtt egyeztetni kell, maximum 2 témazáró lehet egy napon. A témazáró dolgozatot nem lehet megismételni. Az egységesség megteremtése érdekében a teljesítmények százalékos értékelését meg kell határozni. A témazárók anyaga a mindenkor tanterv által meghatározott minimum követelmények alapján kell összeállítani. A témazáró dolgozatokat egy évig meg kell őrizni. 10 napon belül ki kell javítani, A gyerekek és a szülők megnézhetik a kijavított munkákat. A témazáró dolgozatokat megelőzi egy helyzetfelmérő dolgozat.

Helyzetfelmérő dolgozat

Tájékoztatót nyújt a szaktanároknak a tanulók pillanatnyi tudásszintjéről. Segítséget ad abban, hogy képet kapjon arról, mely tudáselemek az elmélyültek a tanulók körében, melyek szorulnak kiegészítésre. Mivel a felmérő dolgozat a pedagógus munkájának eredményét közvetíti, így nem értékelhető. Javításra, korrigálásra ad alkalmat tanulónak és tanárnak egyaránt. A javítást követő dolgozat azonban már értékelhető.

Házi dolgozat, otthon végzett írásbeli munka

A tananyag elmélyítésére szolgál, felhasználható kiselőadásokhoz, a tanulók egymás tudását elmélyíthetik ezekkel az anyagokkal. A szaktanár kérésére, vagy a tanulók önálló vállalásai alapján születnek. Érdemjeggyel nem értékelhető, de szorgalmi munkának számíthat, az érdemjegy kialakításakor pozitívumként figyelembe vehető.

4. Az otthoni, délutáni iskolai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Iskolánk célja a házi feladat adásával

- Az órán tanult ismeretek megerősítése, megszilárdítása.
- Tehetséggondozás, többlet ismeret nyújtása az azt igénylő, és befogadni képes gyerekek számára.

- Felzárkóztatás, képesség fejlesztés, - esély kiegyenlítés céljából-, a lassabban haladó gyermekeknek.

- Az önművelés belső igényének kialakítása.

Nem adható olyan házi feladat, mely a fenti célok egyikét sem szolgálja.

4.1. A házi feladat

Fogalma:

„A házi feladat a tanulók önálló, a tanítási órák között végzett tevékenységén alapuló oktatási módszer.”

Sokan vitatják, hogy szükséges-e valóban a házi feladat módszere az oktatásban, azonban kutatások kimutatták, hogy azok a gyerekek, akik kapnak házi feladatot, sikeresebbek a tanulásban. A házi feladat az iskolában megismert és már gyakorolt ismeretek, gyakorlására, megszilárdítására szolgál. Segít az önálló tanulásra nevelésben, motivációt nyújt az önművelés igényének kialakulásához. Lehetőséget nyújt a gyerekeknek az önálló kutató-, alkotómunkára. „A pedagógus szerepe a házi feladat kijelölésére, a tanulónak a házi feladat megoldására való felkészítésére és a házi feladatok értékelésére korlátozódik.” /Falus Iván: Didaktika, 311p./

Mennyisége:

Az életkori sajátosságoknak megfelelő legyen.

Figyelembe kell venni a különböző korosztályok terhelhetőségét. A feladatok legyenek készségeikkel, képességeikkel, fejlettségi szintjükkel arányban.

Kutató-, vagy alkotómunkát igénylő házi feladatok megoldására a tanító határidőt jelöl ki, gondosan mérlegelve a feladathoz szükséges időt.

A napköziben a kijelölt tanulási idő 14.00 -15.30-ig tart, mely során a tanító segítségével a gyerekek megoldják házi feladatukat. A házi feladat ellenőrzését a napközis tanító és az osztálytanító, közös megegyezés alapján végzik, a gyerekek és az iskola érdekeit figyelembe véve. A házi feladat adásánál figyelembe vesszük a tanulók iskolai programjait.

Tanítási szünetekben nem kötelező, de adható.

Megoldhatósága:

Csak olyan házi feladat adható, melynek megoldására előzőleg a gyerekeket a tanító felkészítette, és meggyőződött róla, hogy a gyerekek tisztában vannak a feladattal, értik, értelmezni tudják.

Ellenőrzése, értékelése:

„A házi feladatot rendszeresen ellenőrizni, értékelni kell, különben a tanulók nem törekszenek a színvonalas megoldásra.” /Falus Iván: Didaktika 313p./ Az ellenőrzés legyen következetes, ne maradjon el, nyújtson visszaigazolást a gyerekeknek munkájukról. A házi feladat értékelésére a tanító dolgozzon ki rendszert, az értékelés is legyen következetes. Az önértékelés legyen része az értékelésnek. Az alkotó-, vagy kutatómunka értékelése legyen arányban a munka mennyiségével, nehézségi fokával.

Javítása, pótlása:

Ha a tanuló nem készíti el a házi feladatát, lehetőséget kap annak pótlására.

Amennyiben ez rendszeressé válik, a tanító, tanár értesíti a szülőket.

Lehetőséget kell adni a hibás házi feladatok javítására, valamint segítséget kell hozzá nyújtani. Mivel a házi feladat megoldásakor a gyerekek magukra vannak utalva, soha ne értékeljük a hibás házi feladatot elégtelennel. Ha a gyermek betegség, vagy igazolt hiányzás miatt nem készítette el a házi feladatot, adjunk segítséget, hogy pótolja.

Jutalmazása:

Az alkotó-, vagy kutatómunkával járó házi feladatot külön kell jutalmazni. Lehetőséget kell adni saját szorgalomból végezhető munkára, és ezt külön jutalmazni kell.

4.2. A házi feladat alkalmazásának módszertana

- Tanítási szünetekben nem kötelező, de adható
- Hétvégére a gyerekek terhelhetőségének, fejlettségi szintjének megfelelően adható házi feladat.
- Lehetőleg több feladat közül választhassanak egyet, mely azt is eredményezi, hogy foglalkoznak mindegyik feladattal, mivel másképpen nem tudnak választani.

- A feladatok, ha választási lehetőséggel adjuk, lehetnek kötelezőek, de saját szorgalomból elvégezhetőek is. Ezt a típusú házi feladatot a tanító adhatja személyre szabottan. Ilyen esetekben lehetőség nyílik a fejlesztésre, tehetséggondozásra.
- A házi feladat lehet szóbeli vagy írásbeli.

4.3. Jogok a házi feladat alkalmazása során

- A tanulóknak joguk van olyan házi feladatot kapni, melyre a pedagógus felkészítette őket.
- A tanulóknak joga van segítséget kérni a feladatok megoldásában.
- A szülőknek joga van a tanácsot kapniuk segítség nyújtáshoz, a házi feladat megoldásában.
- A tanároknak joguk van a házi feladat minőségének és mennyiségének meghatározására.

5. A tanulók fizikai állapotának mérése

- A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként két alkalommal október, illetve május hónapban történik.
- A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

Érvényességi rendelkezések:

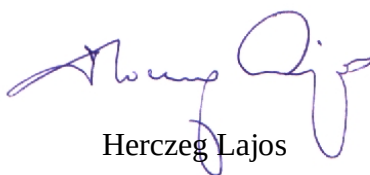
Ez a pedagógiai program 2023. szeptember 1-jétől érvényes. Ezzel egy időben a Tiszalúci Arany János Általános Iskola – utoljára 2019. évben - módosított pedagógiai programja hatályát veszíti. Évente – minden év május 31. napjáig - a tanév eredményét értékelő nevelőtestületi értekezleten a programot felül kell vizsgálni, és szükség szerint módosítani.

A program módosítására a nevelőtestület, az iskolatanács, illetve a fenntartó tehet javaslatot. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és a pp. azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletköltség hárul a fenntartó egyetértése szükséges. Elfogadás után az iskola a programot nyilvánosságra hozza.

A teljes pedagógiai program egy példánya az iskolában marad, egy példánya pedig a fenntartó irattárába kerül.

Tiszalúc, 2023. augusztus 31.

Herczeg Lajos
intézményvezető

Legitimációs záradék

Készítette: Herczeg Lajos, az Arany János Általános Iskola 2020. március 9-i nevelőtestületi értekezlet határozatai szerint, 2020. májusában.

Véleményezték: a Tiszalúci Arany János Általános Iskola Nevelőtestülete.

Herczeg Lajos
intézményvezető

Kissné Orosz Judit
iskolai SzM elnöke

Medve Imre
iskolai PSz bizalmi

Batáriné Eördegh Éva
az iskolai DÖK képviselője

Kovácsné Farkas Valéria
Tiszalúc Nagyközség Cigány Kisebbségi Önkormányzatának Elnöke

Tiszalúc, 2020. augusztus 31.

Tartalom

1. Bevezető	2.oldal
2. Nevelési program	3.oldal
2.1. Az iskolában folyó nev.-okt. munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai	3.oldal
2.1.1. A tantestületünk által közvetítendő alapvető értékek	3.oldal
2.1.2. Céljaink és kiemelt feladataink	5.oldal
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	8.oldal
2.3. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	10.oldal
2.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	11.oldal
2.5. Tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik	11.oldal
2.6. A gyermek- és ifjúságvédelem feladatok	11.oldal
2.7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok	14.oldal
2.8. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése	15.oldal
2.8.1. Az értelmi fogyatékos tanulók speciális képzésére vonatkozó általános célkitűzések	15.oldal
2.8.2. Nevelési-oktatási és képzési célok életkori szakaszokhoz rendelve	15.oldal
2.8.3. A tanulási képességek fejlesztésének célja és feladata a rehabilitációs rehabilitációs célú foglalkozásokon	16.oldal
2.8.4. Tanórai tevékenység	19.oldal
2.8.5. A pszichés funkciójában sérült gyermekek programja	19.oldal
2.8.6. A NAT és a kerettantervek alkalmazása	22.oldal
2.8.7. Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció célja, feladata	23.oldal
2.9. Az esélyegyenlőség megvalósulását segítő programok	24.oldal
2.9.1. A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR)	24.oldal
2.10. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	26.oldal
2.11. Az iskola működése	27.oldal
2.11.1. A szülők, a tanulók, az iskola és a pedagógusok együttműködésének formái és továbbfejlesztésének lehetőségei	25.oldal
2.11.2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi	

fórumok szolgálnak	26.oldal
2.11.3. Kapcsolatrendszer, kommunikáció	27.oldal
2.11.4. Döntési kompetenciák	28.oldal
2.11.5. Belső kommunikációs rendszer	29.oldal
2.11.6. Az iskola élete a szünetekben	30.oldal
2.11.7. Hagyományok	30.oldal
2.11.8. Az iskola oktatási kínálata	35.oldal
2.11.9. Tanórai foglalkozások (osztályok, csoportok, csoportbontások)	32.oldal
2.11.10. Az iskolában a nevelési- és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik	33.oldal
2.12. Egészségnevelési, egészségfejlesztési program	39.oldal
2.12.1. Az egészségnevelés átfogó célja	39.oldal
2.12.2. Az egészségnevelés iskolai feladatai	39.oldal
2.12.3. Az iskola egészségfejlesztési módszerei t elsajátításával kapcsolatos terve	39.oldal
2.12.4. Az iskola elsősegély-nyújtási ismeret elsajátításával kapcsolatos terve	40.oldal
2.12.5. Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek	41.oldal
2.12.6. Az iskola egészségfejlesztő teamje	43.oldal
2.12.7. Segítő kapcsolatok	43.oldal
2.12.8. Az iskolai egészségfejlesztési és egészségnevelési munka formái	46.oldal
2.13. Az iskola környezeti nevelés programja	47.oldal
2.13.1. Bevezető	47.oldal
2.13.2. Erőforrások	47.oldal
2.13.3. Konkrét célok és feladatok	48.oldal
2.13.4. A környezeti nevelés módszerei, tevékenységi formái	49.oldal
3. A kerettanterven alapuló helyi tanterv	53.oldal
3.1. A képzés teljes szerkezete, pedagógiai szakaszolása	53.oldal
3.2. Óraterveink	54.oldal
3.2.1. A H2013 alapján bevezetésre kerülő óratervek az alsó tagozatban	55.oldal
3.2.2. A H2013 alapján bevezetésre kerülő óratervek a felső tagozatban	56.oldal
3.2.3. A H2013 alapján bevezetésre kerülő óratervek az SNI-s tagozatban	58.oldal
3.3. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, és taneszközök kiválasztásának elvei	59.oldal
3.4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	60.oldal

3.5. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei	60.oldal
3.6. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának, szorgalmának ellenőrzése és értékelése	61.oldal
3.6.1. Az értékelés, ellenőrzés szükségessége	61.oldal
3.6.2. Az ellenőrzés és értékelés viszonya	61.oldal
3.6.3. A tanulók ellenőrzésének helye és értékelésének szinterei	63.oldal
3.6.4. Az ellenőrzés, értékelés irányul	63.oldal
3.6.5. Az értékelés célja	63.oldal
3.6.6. Az értékelés fajtái	64.oldal
3.6.7. Az ellenőrzés, értékelés módszerei röviden	64.oldal
3.6.8. A szöveges minősítés rendje és formái az első-harmadik valamint a negyedik évfolyam félévén	65.oldal
3.6.9. A törvény által előírt félévi és év végi szöveges minősítés	66.oldal
3.6.10. A szöveges minősítés szabályai	66.oldal
3.6.11. Az osztályzatra történő átválthatóság szabályai	67.oldal
3.6.12. Az osztályzattal értékelés alapelvei és módja	68.oldal
3.6.13. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái és rendje	73.oldal
3.6.13.1. A beszámoltatás formái	73.oldal
4. Az otthoni, délutáni iskolai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai	74.oldal
4.1. A házi feladat	75.oldal
4.2. A házi feladat alkalmazásának módszertana	76.oldal
4.3. Jogok a házi feladat alkalmazása során	76.oldal
5. A tanulók fizikai állapotának mérése	77.oldal
6. A nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag beépülése a tantervbe	77.oldal
Érvényességi rendelkezések	87.oldal
Legitimációs záradék	88.oldal
Pedagógiai program helyi tantervi része (melléklet)	92.oldal

A TISZALÚCI ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA

(OM 029226)

PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK

HELYI TANTERVI RÉSZÉ

(melléklet)

Tartalomjegyzék

1. A választott kerettantervek megnevezése	4
2. Kerettantervi óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése	6
3. A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes biztosításának kötelezettségét.....	6
4. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	7
Az etika tantárgy oktatása	7
A hit- és erkölcstan tantárgy oktatására vonatkozó szabályok	7
Egész napos iskola	7
Természettudományos nevelés	7
A mindennapos testnevelés	8
A mindennapos művészeti nevelés	8
Az idegennyelv-oktatás	8
Az emelt óraszámú képzési forma / szaktárgyi tehetségszempontok	8
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei / A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program	9
5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, ha azt nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik.....	12
6. A választható tantárgyak, foglalkozások / ezeknél a pedagógusválasztás szabályai ..	12
7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái.....	13
Elvek, követelmények	13
Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, a tanulói teljesítmények értékelése	13
Megállapodásaink	15
A NAT-ban megfogalmazott és a kerettantervi követelmények teljesítésének ellenőrzése	16
Az átjárhatóság, az iskolaváltás biztosítása	17
8. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok	

meghatározásának elvei és korlátai.....	17
9. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	17
10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	18
Csoportbontások szervezése.....	18
Egyéb foglalkozások szervezése	18
11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	18
12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	19
A tanulók fizikai állapotának mérése a Tiszalúci Arany János Általános Iskolában.....	19
Fizikai állapotmérés a Tiszalúc Nagyközség Egészségügyi Szolgálatával által	19
Fizikai állapotmérés testnevelés órán	19
13. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	20
Egészségnevelési elveink	20
A környezeti nevelési elveink	20
14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	21
15. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	22
A tanulók jutalmazása és elmarasztalása	22
A magatartás és szorgalom értékelése.....	23
16. A dokumentum nyilvánossága	24
17. Mellékletek felsorolása	24
18. Záradék	24

1. A választott kerettantervek megnevezése

A 2020-2021. tanévtől felmenő rendszerben... o 2020-2021. tanév 1. és 5. évfolyamon
o 2021-2022. tanév 1-2. és 5-6. évfolyamon o 2022-2023. tanév 1-3. és 5-7. évfolyamon o
2023-2024. tanév 1-4. és 5-8. évfolyamon

Jogalap: A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról (a továbbiakban NAT2020 és kerettantervei).

Az Oktatási Hivatal honlapján (oktatas.hu) a „Köznevelés/Kerettantervek/A 2020-as NAThoz illeszkedő tartalmi szabályozók/Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyama számára” oldalon közzétett kerettantervek közül:

Kerettanterv	Megjegyzés
Magyar nyelv és irodalom 1-4. évfolyam	
Matematika 1-4. évfolyam	
Etika 1-4. évfolyam	
Környezetismeret 3-4. évfolyam	
Élő idegen nyelv 1-4. évfolyam	angol nyelv
Ének-zene 1-4. évfolyam	
Vizuális kultúra 1-4. évfolyam	
Technika és tervezés 1-4. évfolyam	
Digitális kultúra 3-4. évfolyam	
Testnevelés 1-4. évfolyam	

Az Oktatási Hivatal honlapján (oktatas.hu) a „Köznevelés/Kerettantervek/A 2020-as NAThoz illeszkedő tartalmi szabályozók/Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára” oldalon közzétett kerettantervek közül:

Kerettanterv	Megjegyzés
Magyar nyelv és irodalom 5-8. évfolyam	
Matematika 5-8. évfolyam	
Történelem 5-8. évfolyam	
Állampolgári ismeretek 8. évfolyam	
Hon- és népismeret 5-8. évfolyam	6. évfolyam
Etika 5-8. évfolyam	
Természettudomány 5-6. évfolyam	

Kémia 7-8. évfolyam	
Fizika 7-8. évfolyam	
Biológia 7-8. évfolyam	
Földrajz 7-8. évfolyam	
Élő idegen nyelv 5-8. évfolyam	Angol nyelv
Ének-zene 5-8. évfolyam	
Vizuális kultúra 5-8. évfolyam	
Dráma és színház 7-8. évfolyam	5. évfolyam
Technika és tervezés 5-7. évfolyam	„D” modul
Digitális kultúra 5-8. évfolyam	
Testnevelés 5-8. évfolyam	

A 2020-2021. tanévtől kimenő rendszerben... o 2020-2021. tanév 2-4. és 6-8. évfolyamon
o 2021-2022. tanév 3-4. és 7-8. évfolyamon o 2022-2023. tanév 4. és 8. évfolyamon

Jogalap: a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet korábbi – a 2014-es, 2017-es és 2018-as módosításokkal egybeszerkesztett – változata.

A *-gal jelölt szaktárgyi tantervek 2014. évi felülvizsgálata a 7/2014. (I.17.) Kormányrendelettel módosított Nemzeti alaptanterv szerint megtörtént (továbbiakban NAT2012 és kerettantervei).

Alsó tagozaton a következő mellékleteket választottuk:

Magyar nyelv és irodalom	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Idegen nyelv	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Matematika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Etika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Környezetismeret*	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Ének-zene	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet A változat
Vizuális kultúra	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Technika-életvitel és gyak.	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Testnevelés és sport*	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Informatika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet (szabadon választható tantárgy)

Felső tagozaton a következő mellékleteket választottuk:

Magyar nyelv és irodalom	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet A változat
Idegen nyelv	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Matematika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Történelem, társadalom és állampolgári ismeretek*	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet

Etika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Természetismeret*	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Biológia-egészségtan*	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet A változat
Fizika*	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet B változat
Kémia*	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet B változat
Földrajz*	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Ének-zene	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet A változat
Dráma és tánc	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Vizuális kultúra	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Informatika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Technika-életvitel és gyak.	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Testnevelés és sport*	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet
Emelt óraszámú matematika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet B variáció
Emelt óraszámú informatika	51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rend. Melléklet

2. Kerettantervi óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése

A kötelezően választandó / szabadon választható foglalkozások tananyaga, megnevezése és óraszama óraterünkben és helyi szaktárgyi tanterveinkben rögzítve. Ezek a dokumentumok a helyi tanterv mellékleteit képezik.

A 2020-2021. tanévtől a 2022-2023. tanévig a NAT2012-höz és a NAT2020-hoz készített órakereteink a helyi tantervünk 1. fejezetében leírtak alapján alkalmazandók.

3. A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes biztosításának kötelezettségét

Iskolánk oktatási tevékenységének – így a pedagógiai program teljesülésének – fontos tárgyi feltételei az alkalmazott tankönyvek, segédletek, egyéb taneszközök. Kiválasztásuk szempontjaiként a következő elveket óhajtjuk megfogalmazni:

- A NAT és a kerettantervek által karakteresen megfogalmazott **követelményekhez igazított** legyen
- Az **alsó tagozaton** az adott tanulócsoportban alkalmazott írás-olvasási, illetve matematikai **módszerhez igazított** legyen.
- Az **esztétikusság** – nem feltétlenül színes, hisz pszichológusok véleménye, hogy a gyermek képzeletvilága annál jobban fejlődik – főleg az alsóbb évfolyamokon – minél

többször kell képzeletével kiegészíteni a tanultakat. Fontos azonban az, hogy tanulóink szépérzéke ilyen módon is nevelődjék. Előtérbe helyezzük az aranyetszés szabályainak megfelelő formátummal rendelkező tankönyveket, munkafüzeteket.

- **A tartósság** - fontos, hogy a tanulóink kezébe adott eszközök normál használat mellett viszonylag tartósak legyenek.
- **A taneszköz(ök) ára** – tekintettel arra, hogy iskolánk elsősorban körzeti feladatokat lát el, tekintettel kell lennünk az anyagilag nehezebben élő családokra is, tartózkodnunk kell a kimagaslóan drága taneszközök alkalmazásától. Hitünk, hogy a jó pedagógus olcsóbb (de természetesen színvonalas) taneszközök segítségével is képes magas szintű tudást nyújtani. **A választott tankönyvek és egyéb segédletek kiválasztásánál figyelemmel kell lennünk arra, hogy a törvény szerinti térítésmentesség biztosítható legyen az állami normatív támogatásból. A kiválasztásnál az Nkt. által előírt módon és ütemezésben rendelünk tartós tankönyvet. Ezzel megteremtjük a térítésmentes tankönyv biztosításának könyvtárból való kölcsönzési lehetőségét.**
- A fent vázolt szempontok az **egyéb taneszközök** kiválasztásánál is szerepet játszanak, de a **szemléltetés eszközeinek** megválasztásánál speciális szempontként jelentkezik a **jól láthatóság**, aminek meghatározásánál a szaktantermek méretét is be kell számítani.

A **számítástechnikai** eszközök és programok vásárlásánál a **korszerűség, az elévülés** várható (lehetőleg minél távolabbi) **ideje**, a **továbbfejleszthetőség**, az oktatásban való felhasználás várható gyakorisága játszhat szerepet.

A **testnevelésben, technikában** használt eszközöknél kiemelten fontos a **tartósság** az ún. „nyúzhatóság”, tekintettel arra, hogy az itt használt eszközök fokozott igénybevételnek vannak kitéve.

Az **ének-zene** tanításának eszközei közt kiemelt szereppel bír a CD lejátszásra alkalmas eszköz, amelynek frekvencia-átvitele igen fontos szempont (**alkalmasak legyenek zenei felvételek minőségi megszólaltatására**). A vásárolt hangszereknek jó minőségűeknek kell lenniük.

A **vizuális és mozgókép**kultúra szintén **jó minőségű eszközöket** igényel.

Valamennyi egyéb tantárgy szemléltető eszközeinek beszerzésénél szempont kell, hogy legyen a **megfelelő minőség**, a **jól láthatóság** és a **tartósság**.

4. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az etika tantárgy oktatása

- 1-8. évfolyamon az etika tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik.
- Választott kerettantervhez igazított helyi szaktárgyi tanterv alapján oktatjuk
- Betartjuk az etika oktatásának személyi feltételeire vonatkozó törvényi-rendeleti előírásokat.

A hit- és erkölcsan tantárgy oktatására vonatkozó szabályok

- Az etika oktatásával párhuzamosan, a szülők választása alapján biztosítjuk.
- Gyakorlati megvalósításának kérdéseiben folyamatosan egyeztetünk a hitoktatásra feljogosított és intézményünkben hitoktatást vállaló egyházak képviselőivel.
- A hitoktatás szervezésénél, tartalmának meghatározásánál és felügyeletének ellátásánál biztosítjuk az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatáskörének érvényesülését.

Egész napos iskola

Iskolánk **kifutó rendszerben él az egész napos iskola** szervezésének lehetőségével, de biztosítja a délután 16 óráig történő szervezett és felügyelet melletti (tanulószobás vagy napközis) foglalkozásokat valamennyi tanulónk számára.

Természettudományos nevelés

Célunk, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a diákok gondolkodásába és tevékenység-repertoárjába, hogy előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során. **A NAT2012 kerettanterveihez kapcsolódó évfolyamokon:**

Az alsó tagozaton a matematika és környezetismeret oktatás során biztosítjuk a természettudományos nevelést, az 5-6. évfolyamon a matematika, természetismeret, a 7-8. évfolyamon a matematika, biológia, fizika földrajz és kémia tantárgyak hivatottak a természettudományos nevelésre.

A NAT2020 kerettanterveihez kapcsolódó évfolyamokon:

A természettudományos gondolkodás megalapozása az alapfokú képzés első szakaszában a magyar nyelv és irodalom tanulási területének tudásbővítést és olvasásfejlődést segítő olvasmányai (1–2. évfolyam) ágyazva kezdődik.

Az alsó tagozaton a „Természettudomány és földrajz” tanulási terület **környezetismeret** (3–4. évfolyam) tantárgy keretében folytatódik.

Az 5-6. évfolyamon a „Természettudomány és földrajz” tanulási terület **természettudomány** (5–6. évfolyam) tantárgy keretében zajlik.

A természettudomány oktatása a 7–8. évfolyamon a biológia, a kémia és a fizika, valamint hozzájuk kapcsolódva a földrajz tantárgyak keretében valósul meg. Ezekben az évfolyamokon a diszciplináris tartalmak egy **integrált természettudomány tantárgy** részeként is oktathatók. Ezzel a lehetőséggel egyelőre nem élünk.

A természettudományos ismeretek elsajátítását is szolgálják az 1-8. évfolyam matematika tantárgy oktatása, a 3-8. évfolyam Digitális kultúra tantárgy oktatása és az 1-7. évfolyamon megvalósuló Technika és tervezés tantárgy is.

A mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelést – az Nkt. rendelkezéseivel összhangban – valamennyi (18.) évfolyamon heti öt testnevelés óra keretében szervezzük meg.

Lehetőség szerint az 1. évfolyamon, majd az alsó tagozat további évfolyamain heti 1 testnevelés óra keretében tartjuk néptánc foglalkozásainkat. Ez összhangban van a 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet (NAT) 2020. évi módosításával.

Az 5. évfolyamtól – lehetőség szerint – heti 1 testnevelés órán az évfolyam valamennyi osztálya részvételével a tanulókat képesség szerinti csoportokba osztjuk osztálykeretek helyett. (feltétele: párhuzamos órák szervezése az évfolyamon).

Ingyenes sportköri foglalkozásokat biztosítunk 1-8. évfolyam számára.

A mindennapos művészeti nevelés

Biztosítjuk az órák arányos elosztását.

Szakköri keretből énekkart, vizuális – megfelelő végzettségű pedagógus esetén egyéb művészeti – szakkört működtetünk mind az alsó, mind a felső tagozat tanulói számára.

Az idegennyelv-oktatás

Az első idegen nyelv oktatása iskolánkban – fakultatív keretek között - az 1. évfolyamtól kezdődhet. Ez a hatályos NAT előírásaival is összhangban van.

Iskolánk tanulói számára a szülők – jelentkezés/jelentkezések elbírálása alapján az 5. évfolyamtól kezdve – emelt angol csoportot is választhatnak. Az 1-3. évfolyam idegennyelv-oktatásában is szakképzett pedagógusokat alkalmazunk.

Legkésőbb az általános iskola 3. évfolyamán minden tanuló bekapcsolódik az angol vagy a német nyelv tanulásába.

A 6. osztálytól kezdve – lehetőség szerint - angol nyelvből csoportbontást alkalmazunk

Emelt óraszámú oktatás keretében oktatjuk az angol nyelvet az 5. évfolyamtól

Az emelt óraszámú képzési forma / szaktárgyi tehetségcsoportok

A NAT2012 kerettanterveihez kapcsolódó évfolyamokon:

- a Angol nyelvből 5. évfolyamtól (heti 5 órában szervezzük, magasabb szintű követelményekkel)

A NAT2020 kerettanterveihez kapcsolódó évfolyamokon:

- b Angol nyelvből 5. évfolyamtól heti $3+1=4$ órában szervezzük tehetségcsoportban szervezve, ez óraszám felett szakköri keretből biztosítunk +1 foglalkozást.
- c Matematikából – lehetőség szerint - 5-6. évfolyamon a tehetséggondozó csoportban szakköri keretből biztosítunk +1 foglalkozást.
- d Matematikából – lehetőség szerint - 7. évfolyamon (óraterv „A-változat” szerint) a tehetségcsoportnak a minden tanuló számára a szabadon választható órakeretből megemelt óraszám ($3+1=4$) felett szakköri keretből biztosítunk +1 foglalkozást. e Matematikából 7-8. évfolyamon (óraterv „B-változat” szerint) a tehetségcsoportnak a minden tanuló számára a szabadon választható órakeretből megemelt óraszám ($3+1=4$) felett a 7. évfolyamon +1 szabadon választható órát is tudunk biztosítani ($3+2=5$). A 8. évfolyamon a megemelt óraszám ($3+1=4$) felett szakköri keretből is biztosítunk +1 foglalkozást.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei / A

fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Intézményünk, szakmai alapidokumentumával összhangban a következő sajátos nevelési igényű tanulók ellátását biztosítja:

- beszéd fogyatékos: 1-3. évfolyamon logopédiai osztályokban, 4. évfolyamtól integrálva
- egyéb pszichés fejlődés zavaraival küzdők: 1-8. évfolyamon integrálva
- mozgásszervi fogyatékos: 1-8. évfolyamon integrálva

Sajátos nevelési igényű tanulóink neveléséhez megismerjük és figyelembe vesszük az **Oktatási Hivatal honlapján** (oktas.hu) a **„Köznevelés / Kerettantervek/A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók/Irányelvek és alapprogramok”** oldalon közzétett **„Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához”** dokumentumot.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint szervezzük:

A feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket jelölünk meg ott, ahol erre szükség van.

Igény szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket alakítunk ki és teljesítetünk.

A szakvéleményekben megfogalmazott felmentési javaslatokat – szülői kérelem esetén – figyelembe vesszük a tantárgyi felmentések határozatainak elkészítésénél, a határozatokat szaktanáraink megismerik és betartják.

A logopédiai osztályok tanulói az 1. évfolyamtól kezdődő választható angol nyelv oktatása helyett a szabadon tervezhető órakeret terhére a magyar nyelv és irodalom tantárgyat tanulják magasabb óraszámban.

A logopédiai osztályok tanulóinak logopédiai fejlesztését saját logopédusaink látják el. Segítő-támogató megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatjuk a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról tanulmányozzuk, munkánkban figyelembe vesszük az „Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához” dokumentumot.

Együttműködünk az utazó gyógypedagógusokkal, akik a sajátos nevelési igényű tanulókat egyénileg vagy kiscsoportban fejlesztik (logopédusok, szomatopedagógusok, egyéb fejlesztő gyógypedagógusok). Véleményüket a szaktárgyak oktatásánál is figyelembe vesszük.

A tanév kezdetekor a tanuló fejlesztését végző gyógypedagógussal közösen egyéni fejlesztési tervet állítunk össze, a tanuló fejlesztése ezeknek az egyéni fejlesztési terveknek megfelelően zajlik.

A beszéd fogyatékos tanulók nevelésében-oktatásában:

a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai, és kialakulásuk időtartama módosulhat.

Fejlesztési feladatok életkortól, sérüléstől és állapottól függően: Magyar nyelv és irodalom
Olvasás-, írástanítási módszerként beszédfigyelmetes tanulók esetében a hangoztató-elemző, szótagoló olvasástanítási módszer ajánlott;

A súlyos beszédfigyelmetes tanulók anyanyelvi fejlesztésében hosszabb begyakorlási, érési szakaszok tervezendők;

Az anyanyelvi fejlesztés, gondozás a nevelés minden színterén és helyzetében, az oktatás teljes időtartama alatt központi szerepet játszik. Művészetek. Testnevelés és sport

Jól szolgálják a fejlesztés másik nagy területének, a téri orientáció, mozgás-, ritmus-, beszédkoordináció követelményeinek megvalósítását. A dráma és a tánc kiemelt szerepet kap a rehabilitációs célú feladatok megvalósításában is Idegen nyelvek

A beszédfigyelmetesség típusához igazodó módszerek – pl. dadogók esetében az írásbeliség, diszlexiás tanulóknál pedig az auditív módszerek – elsőbbségét szükséges biztosítani.

A mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása során: a NAT-ban meghatározott fejlesztési területek és nevelési célok megvalósítása általában lehetséges. A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők.

Fejlesztési feladatok életkortól, sérüléstől és állapottól függően:

- a) Komplex vizsgálat és diagnosztika alapján a károsodott tartási és mozgási funkciók helyreállítása, korrekciója, kompenzációja. Új tartási és mozgási funkciók kialakítása és interiorizálása; (utazó gyógypedagógus feladata)
- b) A mozgás-szervrendszer optimális működőképességének elősegítése; állapotromlás, másodlagos károsodások, következmények megelőzése; (utazó gyógypedagógusi, gyógypedagógiai asszisztensi feladat)
- c) A motoros készségek és képességek fejlesztése, játék és versenyzés, a fizikai kondíció növelése és az egészséges életre nevelés, a mozgásigény növelésével és mozgásszükséglet kielégítésével, rendszeres fizikai aktivitásra nevelés sérülésspecifikus és egyedi adaptációval; (utazó gyógypedagógus feladata))

d) Tehetséggondozás különböző adaptált sportfoglalkozásokon keresztül, mozgásállapotnak és képességeknek megfelelő sportágválasztás és sajátos felkészítés; (utazó gyógypedagógusi, tanítói, szaktanári feladat)

e) Mindennapos tevékenykedtetés, a személyi függetlenség motoros feltételeinek és eszközhasználatának, a kommunikációs képességek motoros feltételeinek kialakítása, javítása;

(tanítói/szaktanári, gyógypedagógiai asszisztensi feladat)

f) A reális mozgásos éntudat kialakítása, önálló életvitelre való elő- és felkészítés.

(tanítói/szaktanári, gyógypedagógiai asszisztensi feladat)

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében:

A nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

Fejlesztési feladatok életkortól, sérüléstől és állapottól függően:

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az Idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt. A Művészetek műveltségi területen belül a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

A Matematika területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

Autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók esetében:

Lehetőség szerint: a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai, és kialakulásuk időtartama módosulhat.

Fejlesztési feladatok életkortól, sérüléstől és állapottól függően:

A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligenciaszint és a kommunikációs színvonal alapján történik, az egyenetlen képességprofil, valamint a tanulási képességek miatt egyénhez igazodó módon, a fejlődés erre alkalmas eszközzel való folyamatos követésével.

A fejlesztésben, tanításban, a viselkedésproblémák megelőzésében és kezelésében alapvető a viselkedéses megközelítés és a kognitív viselkedésterápia módszereinek autizmusra adaptált alkalmazása. Iskoláskorban a többségi és a speciális oktatásban egyaránt hatékonyak a különböző viselkedéses stratégiák, mint pl. a láncolás, a modellnyújtás, a feladatanalízis módszere, a problémamegoldó stratégiák tanítása, promptolás, azaz megfelelő szintű segítő kulcsinger alkalmazása, szociális történetek, kortárs segítői programok és a videoalapú beavatkozási stratégiák.

Szükség van az egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítására.

A strukturált környezet alkalmazása bejósolhatóbbá, kiszámíthatóbbá, érthetőbbé és ezzel érzelmileg biztonságosabbá teszi a környező világot. A struktúra és a vizuális környezeti támpontok (pl. napirendek, vizuális időjelzők, folyamatokat megjelenítő vizuális algoritmusok) elősegítik az autizmussal élő gyermekek, tanulók autonómiáját és önállóságát, csökkentik a tanulók függőségét más személyektől, valamint lehetővé teszik a tevékenységrepertoár bővülését, a rugalmasabb alkalmazkodást, csökkentik a változásokkal szembeni ellenállást és szorongást.

A szociális sérüléssel összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek megértési szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott instrukciók, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.). A tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális” tanítási helyzetben való tanulás).

5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, ha azt nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik

Iskolánk valamennyi évfolyamán legalább annyi testnevelés óra áll rendelkezésre a tanulók számára az órarendbe építve, amennyit a törvény előír.

Valamennyi (1-8.) évfolyamon heti öt testnevelés óra kerül megtartásra.

Lehetőség szerint az 1. évfolyamon, majd az alsó tagozat további évfolyamain heti 1 testnevelés óra keretében tartjuk néptánc foglalkozásainkat. Ez összhangban van a NAT2020-nak a 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet általi módosításával.

Iskolai sportkör: □ Tantárgyfelosztáson és tanévi órarendben tervezve, a testnevelés teremben vagy a sportudvaron

Lehetőség biztosítva az alsó és a felső tagozat tanulói számára is

6. A választható tantárgyak, foglalkozások / ezeknél a pedagógusválasztás szabályai

A kötelező, az intézmény által szabadon tervezhető, de a tanuló számára kötelező és a tanuló számára választható óraszámokat a pedagógiai programunk tartalmazza (de lásd NAT2012-höz készült és NAT 2020-hoz készült óraterveinket mellékletben).

A NAT2012 kerettanterveihez kapcsolódó évfolyamokon kimenő rendszerben:

Szabadon tervezhető órakeret óraszámai:

2. évfolyam – angol nyelv, heti 1 óra (logopédiai osztályban e helyett plusz magyar óra);

3. évfolyam – angol nyelv, heti 2 .

5. évfolyamtól – emelt óraszámú angol, heti +2 óra;

A NAT2020 kerettanterveihez kapcsolódó évfolyamokon:

Szabadon tervezhető órakeret óraszámai:

1. évfolyam – magyar nyelv heti +1, matematika heti +1

2. évfolyam – magyar nyelv heti +1, matematika heti +1

3. évfolyam – magyar nyelv heti +1, magyar irodalom heti +1

4. évfolyam – magyar nyelv heti +1, magyar irodalom heti +1

5. évfolyam – dráma és színház heti +1 óra;

6. évfolyam – osztályfőnöki heti +1 óra;

7. évfolyam – magyar nyelv heti +1, matematika heti +1

8. évfolyam – magyar nyelv heti +1, matematika heti +1

Pedagógusválasztás: Óratervünkben kerettantervi kötelező alap óraszámokat bizonyos évfolyamokon/tantárgyakból a gyakorlás, más esetekben az emelt, magasabb óraszám biztosítására plusz óraszámokkal egészítettük ki. Ilyenkor ezeket a – szabadon választható órakeret terhére kiosztott – plusz órákat, az alapóraszámot is tanító pedagógus tanítja. Az emelt óraszámú csoportban való részvétel elfogadásával a diák és a szülő elfogadja az azt tanító pedagógust. A pedagógusválasztásra bizonyos esetekben lehetőség van a 3. évfolyamig, az ekkor még nem kötelező idegen nyelv csoportbeosztása esetében.

7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Elvek, követelmények

- Az értékelés folyamatos megfigyelésen alapul. Mindig a gyermek érdekében a fejlesztés és megerősítés szándékával történik.
- A tanulói teljesítmény értékelésekor visszajelzést kapunk és adunk a tanítás-tanulás eredményéről (cél □ tanítási-tanulási folyamat □ eredmény; visszajelzés: a tanuló felé, a tanítási-tanulási folyamatra, a célrendszerre).
- Az értékelés változatos módszereit használjuk (diagnosztikus, formatív, szummatív).
- Csak azt értékeljük (osztályozzuk), amit korábban megtanítottunk és a tanuló rendelkezik az otthoni tanuláshoz szükséges írásos anyaggal.
- Törekszünk a folyamatos, igazságos, körültekintő, következetes, humánus (egyénnre szóló) értékelésre.
- Igyekszünk egyértelműen megfogalmazni a követelményeket és az értékelési módszereket. A tanuló tudja, értse milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle.
- A tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de nem minden tevékenységét és nem mindig osztályozzuk.
- Az új belépő tantárgyaknál – egyes tantárgyaknál bevált gyakorlat szerint – az első hónapban önként jelentkezés alapján feleltetünk. Felhasználjuk a tanulók véleményét egymás feleletéről a sajátos tanulási módszerek, követelmények tudatosítása érdekében.
- Értékelési szempontokkal segítséget nyújtunk a tanulók önellenőrző, önértékelő, képességének kialakításához.
- Az év végi osztályzatnak (szöveges értékelésnek) értékállónak kell lennie. Ezért meggyőződünk az eredményességről – a belső értékelési módszereken kívül – külső felmérésekkel, vizsgálatokkal is.
- A gyermek szülőjének joga és kötelessége gyermeke tanulmányi előmenetelét figyelemmel kísérni. Pedagógusaink feladata: folyamatosan informálni a szülőt a tanuló teljesítményéről.

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, a tanulói teljesítmények értékelése

Célja

Diagnosztikus visszajelzés biztosítása a tanár és a tanuló számára.

Módjai

- **Szóbeli:** az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- **Írásbeli:** írásbeli felelés, röpdolgozat–feladatlap néhány óra anyagából, témazáró dolgozat.
- **Gyakorlati:** a kísérletek, mérések, készségek, munkafolyamatok egyes műveleteiben elért gyakorlottság mérése.
- **Digitális, online:** online elérhető/készíthető tesztek segítségével mérjük fel a megszerzett

tudást.

Helye a tanulás folyamatában

- Rendszeres **szóbeli visszajelzés** a tanítási órán.
- Rendszeres **szóbeli feleltetés** az előző órák anyagából.
- **Írásbeli ellenőrzés** olyan tananyagrészek után, amelyeknél alapvető követelmény az írásos dokumentálása a megszerzett tudásnak.
- **Témazáró feladatlapok** a témakörök lezárása után.
- A **digitális mérő-eszközök alkalmazása** gyakorláshoz, röpdolgozathoz „írásbeli” feleléshez, témazáró felmérésekhez, szintfelmérésekhez.
- **Évfolyamszintű mérések (írásbeli és gyakorlati) a negyedik és a nyolcadik évfolyam végén.**

Súlypontjai

- A továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése.
- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése.
- A kialakult képességek ellenőrzése.
- A NAT és a kerettanterv továbbhaladási feltétel követelményeinek teljesítése.

Minősítése

- Szöveges értékeléssel

(Azokon az évfolyamokon, ahol **szöveges értékelés** van érvényben)

- A tanév közbeni szóbeli és írásbeli munkákhoz **az első évfolyamon továbbra is** alkalmazzuk az eddig is alkalmazott **motiváló célzatú jeleket** (csillag, mosolygós, piros pont stb.), **később a kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, felzárkóztatásra szoruló minősítéseket** alkalmazzuk azon az évfolyamon, amelyen a szöveges értékelés van érvényben (2. évfolyam félévig).
- A **szöveges értékelést félévkor és tanév végén készítjük el** a tanulókról. Ehhez kiindulásként az e-naplóba feltöltött mondatbankot használják pedagógusaink. A félév végén az értékelő lapokat az üzenő füzethez csatolva juttatjuk el a szülőkhöz.
- A tanév végén az **oktatási kormányzat** által kiadott **hivatalos bizonyítvány pótlapokat használjuk**. Az **oktatási kormányzati ajánlások** a tanév végén kitöltési-értékelési segédletet alkotnak a tanítók számára.
- Félév végi és tanév végi osztályzatokkal

(Azokon az évfolyamokon, ahol **nem szöveges értékelés** van érvényben)

- Az év közben 5 érdemjeggyel félévkor és tanév végén 5 osztályzattal történik.
- Az **Etika/Hit- és erkölcstan értékelésében a „nem felelt meg”, „megfelelt”, „jól megfelelt”, „kiválóan megfelelt” értékeléseket** alkalmazzuk.
- Az érdemjegy visszajelentő informatív jellegű, a tanulási részteljesítmény és az adott témához tartozó tantervi követelmények összehasonlításának eredményét jelzi.
- Az osztályzat összefoglaló képet ad a tanuló összteljesítményéről a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmények tükrében.
- A kiváló teljesítményt elérőknél bármely tantárgy esetében alkalmazzuk a félévi és tanév végi minősítésnél a **szaktárgyi dicséretet**, illetve a leginkább kimagaslók esetében az **általános nevelőtestületi dicséretet**.

Jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, a saját szavaival is meg tudja fogalmazni a lényeget. Tud önállóan, összefüggően beszélni. Kérdéseit bátran megfogalmazza.

Jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.

Közepes (3): a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Önállóan dolgozni, beszélni kevésbé tud. Segítséggel képes megoldani önálló feladatát.

Elégséges (2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen az önálló munkavégzésre.

Elégtelen (1): ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Megállapodásaink

- * Érdemjegy adásakor a szóbeli értékelés, az ötfokú osztályozás mellett jelöljük különböző módon a különböző jellegű teljesítményekre szerzett eredményeket.
- * A szóbeli felelet követelményeit, a témazárók, felmérők témakörét, értékelésének szempontjait előre ismertetjük.
- * A százalékosan értékelhető írásbeli munkák esetén – **egységesen – a következő százalékhatárokat alkalmazzuk:**

$$90,1\% - 100\% = 5$$

$$75,1\% - 90\% = 4$$

$$50,1\% - 75\% = 3$$

$$33,1\% - 50\% = 2$$

$$0\% - 33\% = 1$$

- * A tanulók és szüleik számára egyértelműen kell jelölni az írásbeli munkákon azt, hogy az elért teljesítmény hogyan viszonyul a maximális teljesítményhez. Ezt vagy a százalékos eredmény feltüntetésével, vagy a következő képlet alkalmazásával (esetleg a két jelölés együttesével) tesszük meg:

elért pontszám / maximális pontszám

- * Az osztályzatokat legkésőbb 48 órán belül rögzítjük az e-naplóban.
- * A rögzítésnél jelöljük a felelet témáját, a dolgozat tárgykörét.
- * A beírt osztályzatot csak a szaktanár javíthatja.
- * Dolgozatokat: mindenki igyekezzon a lehető legrövidebb időn belül kijavítani, és értékeléssel együtt a tanulónak átadni, majd visszagyűjteni. A szülőnek is joga, hogy a dolgozatokat fogadóórán, vagy szülői értekezleten megtekintse.
- * A témazárókat, a tanévben előírt dolgozatokat a tanév végéig (a javítóvizsga befejezése utáni egy hétig) köteles minden szaktanár megőrizni. Erre a célra azoknál a tantárgyaknál, ahol nincs szertár, a tanárban alakítunk ki helyet.
- * Félévkor, év végén a tanulók teljesítményének elbírálásánál az osztályzatok jellegük súlya szerint kerüljenek beszámításra. Az első félév teljesítménye is beszámít az év végi osztályzatba. Vegyük figyelembe az előmenetel tendencia jellegét.
- * Az e-naplóban súlyozottan megjelenő félévi, tanév végi átlagok esetében: * *egész átlag feletti 0,33-ig lefele kerekítünk,*
- * *egész átlag feletti 0,34-től 0,66-ig a szaktanár döntése a kerekítés,*
- * *egész átlag feletti 0,67-től az érdemjegyet felfelé kerekítéssel állapítjuk meg.*
- * 1 hónappal a félév értékelése előtt a szülőt tájékoztatni kell arról, ha gyermeke bukásra áll (a minimum követelményeket nem tudja teljesíteni).
- * A szaktanárok az osztályozó értekezlet előtt zárják le az egyes tantárgyak jegyeit.

A tantárgyi osztályzatok

A tanulók félévente minimálisan a **tantárgy heti óraszámánál kettővel több osztályzatot** kapnak. A **tantárgyi osztályzatok száma tehát félévente legalább három**. Félévkor és tanév végén tantárgyanként egy-egy osztályzattal történik a tanulói teljesítmények értékelése. **Az első-második évfolyamon félévkor, illetve az első évfolyam tanév végén a tanulók szöveges értékelést kapnak.**

Az értékelés akkor sikeres és hatékony, ha

- Folyamatos, megjelenése rendszeres, aktuális, tervszerű, nem kampányszerű

- Sokoldalú, méri az emlékezeti teljesítményeket, az ismeretek alkalmazását, a tudást, és feladat-meghatározó
- Változatos, vizsgálja a neveltségi szintet, figyelembe veszi a mindenkori életkori sajátosságokat, személyiségtípusokat és alkalmazza a metakommunikációs jelzéseket □ Kiszámítható □ Tudatosított.

A NAT-ban megfogalmazott és a kerettantervi követelmények teljesítésének ellenőrzése

A NAT-ban és a választott, illetve adaptált akkreditált kerettantervekben megfogalmazott követelmények teljesítésének ellenőrzéséhez az intézményben rendszeresen zajló mérések rendszerét használjuk. Rendszeresen tervezettek az **országos mérések** is. A megkapott eredményeket szakmai munkaközösségeken belül értékeljük, és a tapasztalatokat beépítjük a következő évi tervező munkába. Minden évben a 4. évfolyam végén az angol és a matematika emelt óraszámú/tehetséggondozó csoportba való kiválasztás érdekében felmérjük a tanulók tudását, és eredményeik alapján osztjuk be őket az emelt óraszámú/tehetséggondozó csoportokba.

Az átjárhatóság, az iskolaváltás biztosítása

Az átjárhatóság érdekében biztosítjuk:

- a **különbözeti vizsga** lehetőségét
- a külföldről érkező tanulók esetében az **évfolyamismétlés lehetőségét**
- **esetenként** – amennyiben ez a megoldás a legcélravezetőbb –**felzárkóztató foglalkozást.**

Az Nkt. 54.§ (4) bekezdés szerinti átváltás szabályai:

- Etika/Hit- és erkölcstan esetében: nem felelt meg (1), megfelelt (3), jól megfelelt (4), kiválóan megfelelt (5)
- Egyéb tantárgyak esetében: nem felelt meg (1) gyengén megfelelt / felzárkóztatásra szorul (2) megfelelt (3), jól megfelelt (4) kiválóan megfelelt (5)
- **8. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai**

A felkészüléshez előírt írásbeli/digitális és szóbeli feladatok meghatározásának elvei: □

A konkrét megtanított/tanult tananyag elmélyítését szolgálja

- A feladatok összhangban legyenek a tanuló számára biztosított tanulmányi segédletekkel (tankönyv, munkafüzet, közösen elkészített tanórai vázlat, honlapon közzétett/egyéb módon rendelkezésre bocsátott digitális tananyag elérhetőség)

- Tanulóink külön házi feladatot a hétvégére nem kapnak. A pénteki napon a következő hétfőre feladott házi feladat elkészítése/megtanulása a pénteki napközis/tanulósobai foglalkozásokon történik.
- A digitálisan megoldandó feladatok írásbeli feladatnak számítanak.
- **A felkészüléshez előírt írásbeli/digitális és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:**
 - Az írásbeli/digitális felkészülés átlagos képességekkel ne haladja meg a tantárgyanként kb. 15 percet, az összes napi felkészülés átlagban a másfél órát.
 - A tantervben/tanmenetben nem szereplő ismeretkör feladatai csak szorgalmi feladatként adhatók.
- **9. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei**
 - Folyamatos iskolába járás esetén évközi értékelésekkel ellenőrzött módon a kerettantervi minimum követelmények teljesítése, legalább elégséges (vagy annak megfeleltethető) tanév végi értékelés minden értékelt tantárgyból.
 - **Maximum 3 tantárgyból lehetséges a tanév végi javítóvizsga.** Ebben az esetben a továbbhaladás feltétele, hogy a tanuló valamennyi tantárgy javítóvizsgáján legalább elégséges (vagy annak megfeleltethető) eredményt érjen el, ezzel bizonyítva, hogy a továbbhaladáshoz szükséges minimális kerettantervi követelményeket teljesítette.
 - Osztályozóvizsgára kötelezettek esetében az osztályozóvizsga valamennyi tantárgyból bizonyítania kell a tanulónak, hogy a minimum kerettantervi követelményeket elsajátította. A magasabb évfolyamra lépéshez legalább elégséges (vagy annak megfeleltethető) eredményt kell elérni.

10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontások szervezése

Csoportbontásokat alkalmazunk az **informatika** órákon, a felső tagozat **technika** óráin, óraterv szerint az **idegen nyelv** oktatásánál **4. évfolyamtól**. Amennyiben a feltételek adottak, **haladási csoportot** alakítunk ki az **idegen nyelv** és a felső tagozatos **matematika** oktatásában.

Informatika/Digitális kultúra

Számítástechnikai tantermeink nem alkalmasak teljes osztályok fogadására. A tanulók csoportbeosztása a tanév első tanóráján a 2 csoportot tanító pedagógus megállapodása alapján zajlik.

Technika

Technika tantermeink nem alkalmasak teljes osztályok fogadására. A tanulók csoportbeosztása a tanév első tanóráján a 2 csoportot tanító pedagógus megállapodása alapján zajlik. Szempont, hogy a tanulók felmenő rendszerben lehetőleg ugyanazon összetételű csoportban tanuljanak.

Idegen nyelvi csoportbontás

Órakereteinkben rögzített évfolyamokon az idegen nyelv hatékonyabb tanulása-tanítása miatt alkalmazunk csoportbontást. A csoportokat haladási csoport szerint működtetjük, külön szervezve az emelt óraszámú angol oktatást. A csoportok kialakítása az egy évfolyamon tanító pedagógusok feladata, az emelt óraszámú csoportba történő beosztás kialakításánál a nevelési programban leírtak az irányadók. A csoportok közötti átjárhatóság kérdésében az angol nyelvi munkaközösség csoportváltási szabályzata alapján járunk el, ezt honlapunkon is közzéteszünk.

Matematika csoportbontás

Amennyiben az adott felső tagozatos évfolyamon három párhuzamos osztály van és a szakos ellátottság is azt lehetővé teszi, a matematika oktatását haladási csoport szerint szervezzük, külön szervezve az emelt óraszámú/tehetséggondozó csoport matematika oktatását. A csoportok kialakítása az egy évfolyamon tanító pedagógusok feladata, az emelt óraszámú/tehetséggondozó csoportba történő beosztás kialakításánál a nevelési programban leírtak az irányadók. A csoportok között az aktuális teljesítmény alapján biztosítjuk az átjárhatóságot, melyet a szülővel egyeztetünk.

Testnevelés csoportbontás

Lehetőség szerint csoportbontást alkalmazunk a felső tagozaton a párhuzamosan az évfolyamon egy időben megvalósuló órákon.

Egyéb foglalkozások szervezése

A napközis foglalkozás, a tanulószoba, a szakkörök, a sportkör a differenciált felzárkóztató foglalkozásokkal kapcsolatos szervezési elveket a nevelési program 4. fejezetében rögzítettük.

Az etika oktatásával párhuzamosan, a szülők választása alapján szervezett hit- és erkölcstan oktatás gyakorlati megvalósításának kérdéseiben folyamatosan egyeztetünk a hitoktatásra feljogosított és intézményünkben hitoktatást vállaló egyházak képviselőivel.

11. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő

- **nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag**

A jelenleg hatályos kerettantervek alapján készített helyi szaktárgyi tanterveink tartalmazzák a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot, az alábbi bontásban:

- Alsó tagozaton: magyar nyelv és irodalom, ének zene
- Felső tagozaton: irodalom, dráma-színház, hon- és népismeret, történelem, földrajz, etika, ének zene, rajz és vizuális kultúra, osztályfőnöki.

A településen élő nemzetiségek kultúrájának megismeréséhez lehetőség szerint projektmódszereket alkalmazunk.

12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése a Tiszalúci Arany János Általános Iskolában

a Tiszalúc Nagyközség Önkormányzat Egészségügyi Szolgálatával segítségével – együttműködési megállapodásban rögzítetteknek megfelelően

- Testnevelő tanáraink segítségével a **testnevelés órákon, a NETFIT rendszer** felhasználásával

Fizikai állapotmérés a Tiszalúc Nagyközség Önkormányzat Egészségügyi Szolgálatával

	<i>Évfolyam</i>							
A mérés célja	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Látásélesség	X				X		X	
Színlátás					X			
Hallás					X		X	
Mozgásszerv	X		X		X		X	X
Testsúly	X	X	X	X	X	X	X	X
Testmagasság	X	X	X	X	X	X	X	X
Tisztaságvizsgálat	X	X	X	X	X	X	X	X
Fogszuvasodás	X		X		X		X	X

Golyvaszűrés	X				X		X	
Vérnyomás	X		X		X		X	X

Tanulóink számára tanévenként legalább egy alkalommal van lehetőségük arra, hogy a gyermekfogászati rendelésen a szükséges kezeléseket – ingyenesen, és a tanítási idő terhére – megkapják. A kezelésektől a szülőnek erre vonatkozó írásos nyilatkozata esetén tekint el a Tiszalúc Nagyközség Egészségügyi Szolgálat, a szűrést és diagnosztikát azonban ebben az esetben is elvégzik. ***Fizikai állapotmérés testnevelés órákon***

Iskolánk a **tanév rendjét szabályozó rendeletben meghatározott időszakban** végrehajtja a **NETFIT felméréseket**, és azok eredményeit határidőre feltölti az internetes adatszolgáltatás rendszerébe.

13. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési elveink

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez.

- Pedagógusaink ösztönzik tanulóinkat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a feszültségkezelés módszereinek alkalmazására.
- Tanulóink legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- Feladatunk, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.
- Pedagógusaink motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

További részletek a nevelési program 3. fejezetében

A környezeti nevelési elveink

Környezeti nevelésünk átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók **környezettudatos magatartásának**, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék

képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a **társadalmak fenntartható fejlődését**.

A környezeti nevelés színterei az iskolában:

- Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai
- A nem hagyományos tanórai foglalkozások (pl. erdei iskola, témanapok)
- Tanórán kívüli foglalkozások (pl. szakkörök, tábor, rendezvények, versenyek)
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)

Általános, hosszú távú környezeti nevelési céljaink:

- Elősegíteni a Természet tiszteletét, megőrzését, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is annak környezetével, kultúrájával együtt.
- Hozzájárulni a Föld egészséges (természetes, ökológiai) folyamatainak visszaállításához, kialakítani a környezettel való harmóniára törekvést.
- Elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakítását.
- Kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé.
- Érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt.
- Bekapcsolni az iskolát a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Irányítani őket a szelektív hulladékgyűjtés szemléletének elsajátítására

Az általános iskola befejezésekor a diákok megértsék, saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- **Fenntartható fejlődés:** A jelenlegi generációk szükségleteinek kielégítése olyan módon, amely nem veszélyezteti a jövő nemzedékek szükségleteinek kielégítését
- **A növekedés korlátai:** A Föld, és a földi erőforrások végeségéből adódó korlátok, melyek lehetetlenné teszik az emberiség lélekszámának, és anyagi javainak folyamatos gyarapodását.
- **Alapvető emberi szükségletek:** Minden ember és társadalom igénye és joga a túléléshez szükséges energiához és anyagokhoz való igazságos és egyenlő hozzáférésre, és a Föld lehetőségeihez mért kielégítő életminőség megvalósítására.

Az elővigyázatosság elve: A megfontolt, a nem kívánt következményekre is figyelemmel lévő, az ökológiai folyamatokba a lehető legkevesbé beavatkozó döntéshozatal szükségessége olyan esetekben, amikor nem ismerünk minden körülményt, és/vagy amikor az adott kérdésre vonatkozó tudományos álláspont megosztott.

Kölcsönös függőség: A minden elem és életforma (beleértve az embereket is) között fennálló kölcsönös és egyenrangú függőségi kapcsolatok a természeti rendszerekben.

Alkalmazható módszerek környezeti nevelésünk számára:

- Természettudományos megfigyelések a szaktárgyi órákon, erdei iskolákban, kirándulásokon
- Interjúk, felmérések készítése az emberek és a környezet viszonyáról
- „Öröm- és bánattérkép” készítés
- Jegyzetek, feladatmegoldások összehasonlítása, elemzése.
- Új ismerethez kapcsolódó kérdések megfogalmazása csoportosan.
- Adatgyűjtés, feldolgozás információörögzítés együttműködéssel.
- Esszé kidolgozása csoportosan (ötletgyűjtő, kidolgozó, véleményező feladatok munkamegosztással).
- Problémamegoldó gyakorlat ötletrohammal, értékeléssel.
- Fogalmak, jelenségek, összefüggések, törvényszerűségek kollektív definiálása, pontosítása, tisztázása.
- Viták, szituációs játékok,
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony kommunikáció elsajátítása)
- Természetvédelmi tevékenységek (örjáratok, madárvédelem, faültetés)
- Részvétel a helyi környezetvédelmi tevékenységben (helyi környezetvédelmi program megismerése, véleményezése, a megvalósítás segítése)

14. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések színterei a következők:

- Az intézményi gyermek-, és ifjúságvédelmi tevékenység
- A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése (tanulási nehézségek enyhítése) kiemelt figyelemmel a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési-, tanulási és magatartás-zavaros (BTM) tanulókra

- A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, kiemelt figyelemmel a HH és HHH tanulókra
- Az ESL (korai iskolaelhagyásban) veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése a KRÉTA ESL modul segítségével. A tanulmányi félévek végeztével KIRSTAT ESL adatszolgáltatás. Szükség esetén érintett tanulókra bontott intézkedési terv készítése.

A fenti színtereken megvalósuló intézkedéseink, vállalásaink a nevelési program 6. fejezetében kerültek rögzítésre.

15. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának,

- **szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek**

A tanulók jutalmazása és elmarasztalása

A tanulókat jutalomra és kitüntetésre előterjeszthetik

- az osztályközösség, diákönkormányzat,
- a nevelőtestület,
- az osztályfőnök,
- az igazgató és az igazgatóhelyettesek

Jutalmat és kitüntetést adhat

- köznevelésért felelős miniszter
- fenntartó
- iskolavezetés,
- a pedagógus
- diákönkormányzat - iskolai alapítvány

Az elismerés formái

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki szóbeli / írásbeli dicséret
- igazgatói elismerés (osztály- és iskolaközösség előtt)
- igazgatói dicséret (írásban)
- nevelőtestületi dicséret
- „Arany-toll” kitüntetés
- „Iskolánkért-díj” kitüntetés
- az iskola „Jó tanuló, jó sportoló” díja

Kimagasló eredményt elért tanulóink eredményeinek nyilvánosságra hozatala céljából honlapunkon (és facebook oldalunkon) publikáljuk az eredményeket. Az iskolai honlap ezen oldalán mind az iskolában, mind az iskolán kívül bármely területen példamutató teljesítményt elért tanulóink helyet kapnak.

A tanév végi jutalmazáshoz a fenntartó az aktuális tanulói létszámnak megfelelően jutalomkönyv keretét biztosít.

Az elmarasztalás formái

- magatartási bejegyzés
- szaktanári figyelmeztetés (szóbeli□írásbeli) - osztályfőnöki figyelmeztetés (szóbeli□írásbeli)
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés (szóbeli□írásbeli)
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- fegyelmi eljárás

A jutalmazásnál, elmarasztalásnál figyelembe kell venni a szaktanári magatartási dicséreteket, illetve büntetéseket. **Jutalmazás és büntetés alkalmazásainál indokolt esetben nem kell fokozatok betartásához alkalmazkodni, azonnal magasabb fokozatú jutalmazás és büntetés is adható.** A jutalmazásokat, illetve büntetéseket a **magatartási és szorgalom osztályzatok megállapításánál figyelembe kell venni**, és attól csak **nevelőtestületi határozattal lehet eltérni**. A jutalmazások, büntetések minden esetben az e-naplóba is kerüljenek beírásra.

A magatartás és szorgalom értékelése

Alsó tagozaton havonta, felső tagozaton negyedévente történik az osztályban tanító pedagógusok (alsó tagozaton a tanító, napközis nevelő és az osztályba esetleg betanító szaktanárok, felső tagozaton szaktanárok, napközis nevelők) véleménye alapján (koordináció az osztálytanító, illetve osztályfőnök feladata). Ennek célja, hogy a tanuló, illetve szülője folyamatosan reálisabb képet kapjon gyermeke magatartásáról, szorgalmáról. A félévi és az év végi osztályozó konferencia alakítja ki a tanuló számára az adott félévre vonatkozó végleges értékelést.

A magatartás értékelése

Példás magatartású az a tanuló, aki

- a közösségért sokat tesz (aktív, kezdeményező)
- a házirend előírásait megtartja, másokat is erre ösztönöz,
- pozitív hatást gyakorol a közösségre,
- a felnőttekkel és társaival szemben példamutatóan, udvariasan és segítőkészen viselkedik.

Jó magatartású az a tanuló, aki

- figyelembe veszi a közösség érdekeit, részt vesz abban,
- az iskola házirendjének a viselkedésre vonatkozó követelményeit megtartja.

Változó magatartású az a tanuló, aki

- az iskola házirendjének a viselkedésre vonatkozó szabályait nem mindig tartja meg, - a közösségi munkában nem mindig vesz részt (ingadozó, közömbös),
- kifogásolható magatartása miatt intésben részesül.

Rossz magatartású az a tanuló, aki

- fegyelmezetlen magatartásával a közösséget demoralizálja, társainak több ízben rossz példát mutat (durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó),
- a közösségi élet iránt közömbös, a közösségi munkát inkább hátráltatja, mint segíti,
- tanárainak és társainak nem adja meg az őket megillető tiszteletet, - többször igazolatlanul mulaszt,
- egy hónapon belül 2 intésben részesül.

A szorgalom értékelése

Példás szorgalmú az a tanuló, aki

- kötelességeit kifogástalanul teljesíti (céltudatosan törekvő),
- képességeihez mérten iskolai munkáját és a házi feladatát a legjobban ellátja (igényes)
- munkájában kitartó és a tőle telhető legjobb eredményre törekszik (megbízható, önálló),
- pontos, esztétikai szempontból is tetszetős, hiánytalan munkát igyekszik végezni,

- a tanítási órákon aktív.

Jó szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeihez mértén megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik (ösztönzésre végez többletmunkát),
- iskolai munkáját és házi feladatát maradéktalanul elvégzi, de ezek esztétikuma esetleg már nem érdekli

Változó szorgalmú az a tanuló, akinek

- a munkavégzésében törések mutatkoznak: hanyag és jó munkák váltogatják egymást, ami azt mutatja, hogy gyakran képességein alul dolgozik, és aki
- esetenként nem készül az órákra.

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki - rendszeresen mulasztja el kötelességeit,

- képességei alatt teljesít,
- munkái gondatlanok, hanyagságról árulkodnak,
- a munkavégzésben megbízhatatlan; - megbukott.

16. A dokumentum nyilvánossága

A PP/helyi tanterv hatályos változata elérhető:

- Iskolai honlap „Dokumentumaink/Pedagógiai program” menüjében digitálisan
- KIR rendszerben digitálisan, a KIR rendszer aktuális oldalai elérhetők honlapunk „Dokumentumaink/Közzététel” menüből
- Iskolai könyvtárban papír alapon elhelyezve, őrzésért felelős és érdeklődés esetén helyben olvasást biztosító pedagógus: könyvtáros-tanár

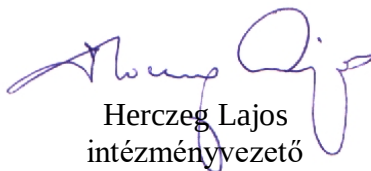
17. Mellékletek felsorolása

1. számú melléklet: órakeretek (A NAT2012-höz és NAT2020-hoz igazítottak)
2. számú melléklet: könyvtár-pedagógiai program
3. helyi szaktárgyi tantervek

18. Záradék

A Pedagógia Program Helyi tantervének jelen módosítását a nevelőtestület 2022. március 29-i nevelőtestületi értekezletén fogadta el a szakmai munkaközösségek és az Intézményi Tanács véleményezése után.

A jóváhagyott változat hatályos 2023. szeptember 1-től.

Herczeg Lajos
intézményvezető

Tiszalúc, 2023. augusztus 31.